bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

CUMARTESİ
22
NİSAN 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1748.

AP İzmir İl Başkanı: Kongrede hesaplaşacağız dedi

★ BAĞIMSIZ MİLLETVEKİLLERİYLE DİYALOG KURDUKLARI GEREKÇESİYLE SİVAS AP MERKEZ İLÇESİ FESHEDİLDİ, YENİ MERKEZ İLÇE BAŞKANLIĞINA MHP ESKİ İL BAŞKANI GETİRİLDİ

HABER MERKEZİ

AP İzmir İl Yönetim Kurulu tarafından Çeşme'de düzenlenen seminerin tepkileri parti içinde sürmektedir. AP İzmir İl Başkanı Hayri Yorgancıoğlu, parti içindeki bazı kimseleri «ard niyetli» olarak nitelemiş ve «Art niyetleri açıktır. Önümüzdeki günlerde yapılacak kongrelerle ilgilidir. Ama onlara Kongrede gereken cevabı vereceğiz» demiştir.

İl Başkanı Hayri Yorgancıoğlu, ANKA muhabirinin sorularını cevaplarken, Yönetim Kurulu'ndan istifa eden, ancak istifaları Genel Kurulca kabul edilmeyen 3 Yönetim Kurulu üyesini «Art niyetli» olmakla suçlamış ve Çeşme'de yapılan seminerin AP'yi tek başına iktidar yapmak için düzenlendiğini söylemiştir. Parti çalışmaları yönünden bir öncülük olduğunu ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

9. Dünya Sendikalar Kongresi devam ediyor

İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasının önemi vurgulandı

★ KONGREDE, SOSYALİST ÜLKELERİN, BAŞTA SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN ÇIKAR GÜTMEYEN YARDIMLARINDAN ÖVGÜYLE SÖZ EDİLDİ.

★ AFRİKA ÜLKELERİNİN SENDİKAL TEMSİLCİLERİ BÜTÜN DÜNYADAKİ İŞÇİLERİN BİRLİĞİNİN ÖNEMİNİ VURGULADILAR VE SÖMÜRGECİLİĞE KARŞI SAVAŞIMIN İLERLETİLMESİ GEREĞİNİ BELİRTTİLER.

HABERİ 4. SAYFADA

Türkeş'e göre Erzurum ve K.Maraş'ta da olaylar çıkacak

★ ŞİFRELİ DEMEÇLERİNİ YOĞUNLAŞTIRAN MHP GENEL BAŞKANI, POL-DER ÜYELERİNİ ŞÖYLE TANIMLADI: «CANAVAR MARKSİSTLER»

★ TÜRKEŞ, BAŞBAKAN ECEVİT VE İÇİŞLERİ BAKANI ÖZAYDINLI HAKKINDAKİ «ALÇAK» VE ŞEREFSİZ» SUÇLAMALARINI SÜRDÜRDÜ

ANKARA (THA)

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, hükümetin MHP'ye yönelik iftiralarını yoğunlaştırdığını ve milliyetçilere işkence yapıldığını iddia ederek, «Canavar Marksist» olarak nitelediği «**POL-DER üyesi işkenceci»** polisler hakkında hükümetin yasal yoldan hesap sormasını istemiş, «**Bu muameleler sürdüğü takdirde, Erzurum ve Kahraman Maraş'ta da bu tür olayların çıkacağını belirtmek istikbal hakkında kehanette bulunmak sayılmamalıdır»** demiştir.

Türkeş, dün Parti Genel Merkezinde düzenlediği basın toplantısında, **Başbakan Ecevit ve İçişleri Bakanı** tarafından Ankara Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi'nin **Bomba imal yeri olarak»** ilan edilmesi ve kapatılmasını, ayrıca, burada görevli Ülkü Ocakları eski Genel Başkanı **Muharrem Şemsek'** in gözaltına alınmasını da kınayarak, hükümeti iddialarını ispata davet etmiştir.

Alparslan Türkeş, Muharrem Şemsek'in dün mahkeme tarafından suçsuz bulunarak serbest bırakıldığını da belirterek, mahkemenin bu kararının Türkiye'de yargıçların ve savcıların halen var olduğuna olan inançlarını kuvvetlendirdiğini söylemiş, şöyle demiştir:

«Ecevit ve onun meşhur İçişleri Bakanı hem iğrenç ve hem de en adi şekilde tertiplere girerek MHP'yi ve milliyetçileri suçlu ilan etmişlerdir.

Ankara Nükleer Araştırma Merkezi'ni kapatmalarının asıl sebebi, orada çalışan memurları tasfiye etmektir. Ülkü Ocakları eski Başkanı ve bu kurumda görevli Muharrem Şemsek'e Ecevit'in işkenceci polisleri tarafından işkence yapılmıştır. Bugün Ecevit iktidarının emniyet teşkilatına yerleştirdiği Marksist POL-DER üyesi polislerce işkenceler yapılmaktadır. Hükümetin bu işkencecileri adalete teslim etmesini isti-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

MALATYA'DA 12 KİŞİ TUTUKLANDI

★ POL-DER, MALATYA'DA ÇOK SAYIDA POLİS MENSUBUNUN YARALANDIĞINI, POLİS OTOLARIYLA MERKEZLERİNİN TAHRİP EDİLDİĞİNİ AÇIKLADI

★ ÇANAKKALE EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE KOMANDOLAR, İLERİCİ - DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERE SALDIRARAK OKULA GİRMELERİNİ ENGELLEDİLER.

★ İLD GENEL BAŞKANI, PLEVNE LİSESİ MÜDÜRÜ'NÜN BİR TERTİBİ SONUCU TUTUKLANDI

HABER MERKEZİ

Malatya'da Belediye Başkanı ve yakınlarının öldürülmelerinden sonra faşistlerin ayaklanma girişimi ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü ve ilk sorgulamalarından sonra 12 kişinin tutuklandığı bildirilmektedir. Öte yandan POL-DER olaylarla ilgili bir açıklama yapmış ve **«Hamid Fendoğlu'nun öldürülmesini fırsat bilen çevrelerin çok sayıda polis mensubunu yaraladığını ve polis otolarıyla merkezlerini tahrip ettiğini»** açıklamıştır.

Malatya'daki ayaklanma girişimi ile ilgili olarak gözaltına alınan 12 kişinin ilk sorgulamalarından sonra tutuklandığı bildirilmektedir. Cumhuriyet Savcısı Halil Karabeyoğlu, gözaltında bulunan 38 sanığın da tutuklanma isteğiyle mahkemeye sevkedildiğini, 177 kişinin de delil yetersiz-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

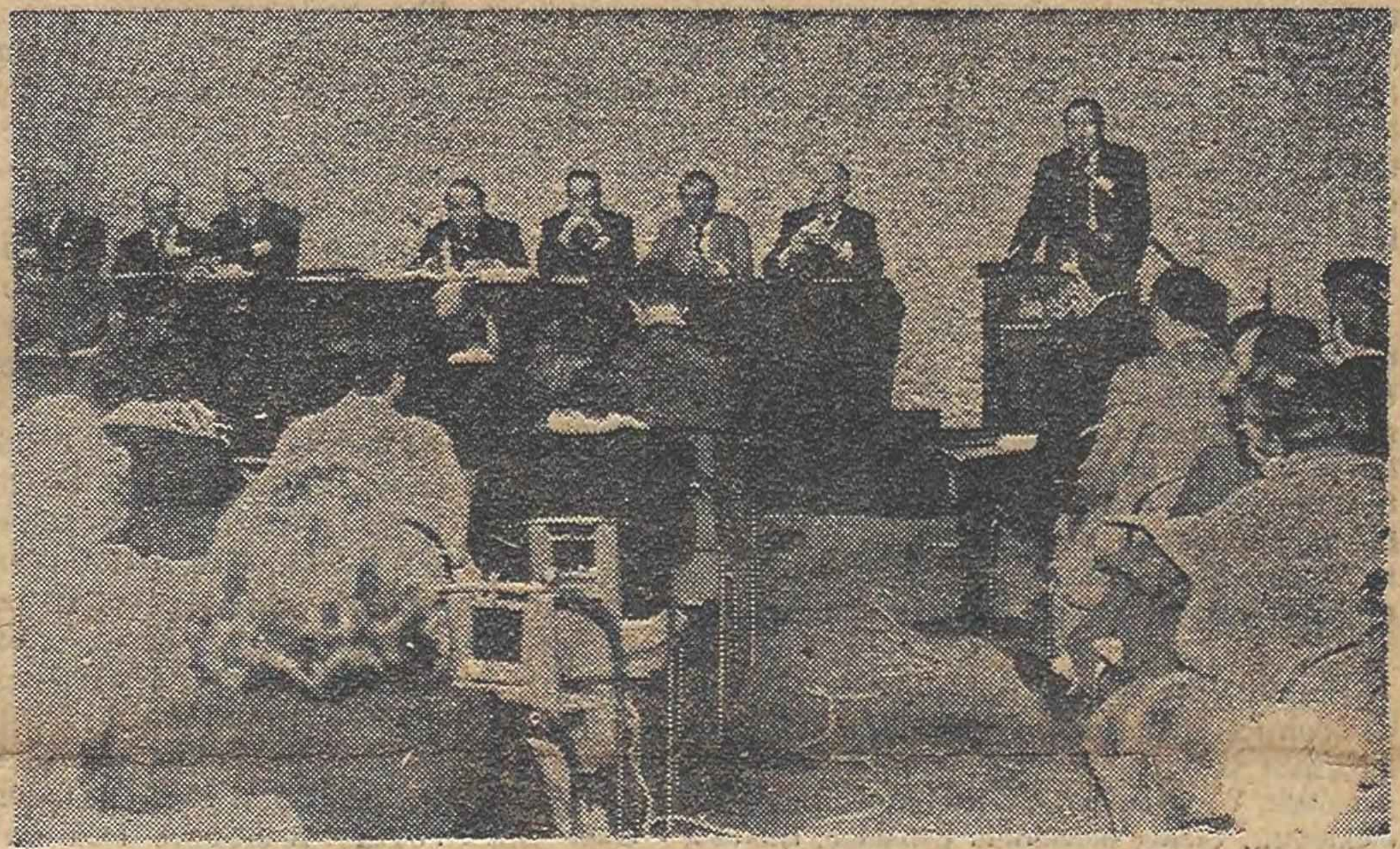

Uluslararası Barolar Birliği Yönetim Kurulu toplantısından bir görünüm...

Uluslararası Barolar Birliği Yönetim Kurulu İstanbul'da toplandı

★ EREM, MİLLETVEKİLİ AVUKATLARIN DA AVUKATLIK MESLEĞİNİ SÜRDÜREBİLECEKLERİNİ SÖYLEDİ

İSTANBUL (İSTA)

Uluslararası Barolar Birliği Yönetim Kurulu dün İstanbul'da toplanmıştır. Uluslararası Barolar Birliği Başkanı **Collin Mc Fadyean** başkanlığında toplanan Yönetim Kurulunda bir konuşma yapan Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı **Faruk Erem,** bazı kısıtlamalar olmakla beraber milletvekili avukatların avukatlık yapmalarının yasak olmadığını söylemiş, «**Ancak millet-**

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

13 Eğitim Enstitüsü'nün açılışı 3 Mayıs'a ertelendi

ANKARA, (İSTA)

Daha önce 24 Nisan'da öğrenime başlayacağı bildirilen Milli Eğitim Bakanlığına bağlı iki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerinden 13'ünün açılışı 3 Mayıs Çarşamba gününe ertelenmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada **Afyon, Ankara Gazi Eğitim, Ankara Eğitim, Bingöl, Çan-**

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Lastik-İş Genel Yönetim Kurulunda Kenan Akman konuştu:

"Faşist tırmanışa karşı, DİSK'in cephe kararı hayata geçirilmeli,,

★ «1 MAYIS'TA EMEK DÜNYASININ BİRLEŞEN GÜCÜNÜ DOSTA DÜŞMANA GÖSTERMELİYİZ.»

★ «TÜM İLERİCİLERİN, ULUSAL, DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİ ŞARTTIR.»

ANKARA (İSTA)

Ankara'da dün toplanan Lastik-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu toplantısında açış konuşmasını yapan Genel Başkan Yardımcısı ve CHP Milletvekili **Kenan Akman,** Genel Yönetim Kurulunun çalışmalarının 1 Mayıs yolunda ve ulusal demokratik güçlerin eylem birliği için güçlü bir çağrıya dönüştürülmesi gereğini vurgulamış ve «1 Mayıs 1978 öncelikle, **faşist tırmanışa karşı emekçi yığınların birleştiği ve büyük bir güç haline geldiği gün olmalıdır»** demiştir.

Kenan Akman, yeni MC'nin düşürülmesine rağmen faşist tırmanışın sürdüğünü tekelci sermayenin silahlı faşist çetelerinin CHP'li, ilerici, sosyalist, demokrat ayrımı yapmadan tüm demokrasi dostlarına saldırdığına dikkati çekmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Tüm bu saldırıların karşısına tek yumruk olarak dikilmek gereklidir. İşçi sınıfının en önünde yer aldığı, tüm ilericilerin, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği şarttır. DİSK 6. Genel Kurulu'nda alınan cephe kararı bu konuda yol gösterici olmalı ve hayata geçirilmelidir.

Genel Yönetim Kurulumuz, 1 Mayıs Uluslararası İşçi Sınıfı Birlik, Mücadele ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Çay Alım Kampanyası 28 Nisan-1 Mayıs arasına ertelendi

Faik BAKOĞLU
Bildiriyor.

RİZE — 24 Nisan'da başlaması gereken Rize Çay Alım Kampanyası hava koşullarının elverişsiz olması nedeniyle 28 Nisan - 1 Mayıs tarihleri arasına ertelenmiştir. Önceki gün görevlerine başlayan ÇAY-KUR'un yeni yöneticileri ertelenmenin bir nedeni olarak, taban fiyatın saptanması için hükümetin karar alması gerektiğini söylemişlerdir.

NATO, askeri gücünü arttırma ve modernleştirme kararı aldı

★ NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında, sosyalist ülkelere karşı silahlanmanın geliştirilmesi de kararlaştırıldı.

ANKARA, (İSTA)

NATO Nükleer Planlama Grubunun, Milli Savunma Bakanları düzeyindeki toplantısında NA-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

TRT GENEL MÜDÜRÜ KURUM İÇİNDEN SEÇİLECEK

★ GENEL MÜDÜR KURUM İÇİNDEN OLMAZSA PROF. CEVAT GERAY'IN GETİRİLECEĞİ BELİRTİLİYOR.

ANKARA, (İSTA)

İsmail Cem'in istifası ile boşalan TRT Genel Müdürlüğüne önümüzdeki hafta içinde atamanın yapılabileceği bildirilmektedir. Başbakan Ecevit'in diğer bakanlarla da görüştükten sonra Cumhurbaşkanına sunacağı ismin bu kez kurum içinde olmasına dikkat edeceği kaydedilmektedir. Hükümete yakın çevreler kurum içinden Genel Müdürlüğe en yakın aday olarak Genel Müdür Yardımcısı Cengiz Taşer ve Televizyon Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren'i göstermektedirler. Ancak Cengiz Ta-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Dünya Barış Konseyi: Tüm ülkeler Nötrona karşı çıkmalı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Barış Konseyi (DBK) bütün ülkelerin halklarına ve hükümetlerine hitaben yayınla

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

DENKTAŞ SENEGAL'E HAREKETİNİ ERTELEDİ

★ OSMAN ÖREK, DENKTAŞ YÖNETİMİNİN YENİ BAKANLAR KURULU'NU AÇIKLADI.

HABER MERKEZİ

Ulusal Birlik Partisi içerisindeki çalkantılar ve yeni hükümet sorunu nedeniyle, Denktaş'ın Senegal'de yapılacak İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları toplantısına hareketini ertelediği bildirilmiştir. Bu arada bir açıklama yapan Kıbrıs'ın BM temsilcisi Rossides, kendilerine sunulan önerilerin adayı bölmeye yöneldiğini kaydetmiş, bu nedenle kabul etmediklerini söylemiştr.

Öte yandan ABD'nin eski Türkiye Büyükelçilerinden olan William Macomber, Türkiye üzerinde uygulanan silah ambargosunun kalkmasını istemiştir.

DENKTAŞ HAREKETİNİ ERTELİYOR

Senagal'in başkenti Dakar'da yapılacak olan İslâm Zirve Konferansına konuk olarak katılmak üzere dün adadan ayrılması beklenen **Rauf Denktaş,** hükümeti kurmakla görevli Federe Meclis Başkanı **Osman Örek**'in, kabinesini henüz sunamaması nedeniyle hareketini bugüne ertelemiştir. 18 Nisan'da, yeni KTFD

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

KIBRIS MEKTUBU

NELER OLUYOR?

Kamil HASAN

Son zamanlarda Kıbrıs üzerinde ilginç gelişmeler var. Bir yandan Kipriyanu, adaya yönelik yeni bir komplonun gündeme geldiğini açıklıyor ve EOKA-B üyelerini silahlarını teslime çağırıyor, öte yandan da kuzeydeki Ulusal Birlik Partisi içerisindeki iktidar savaşları da tehlikeli boyutlar almaya başlıyor. Kıbrıs üzerinde, emperyalizm desteğindeki faşizmin ve siyonizmin yeni oyunları çok kişinin kafasını kurcalıyor. Gerçekleri, biraz geçmişten alarak özetlemekte ve nakletmekte yarar var.

Bilindiği gibi, Aralık başlarında Türkiye dışişleri çevrelerinden sızan haberler, emperyalizmin artık Kıbrıs Adasındaki duruma el atmak niyetinde olduğunu bildiriyordu. Çünkü çözümsüzlük, Kıbrıs'daki ilerici güçlerin etkinliğinin artmasını sağladığı gibi, sorunun NATO dışında ele alınıp çözümlenmesini, yani Birleşmiş Milletler gö-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

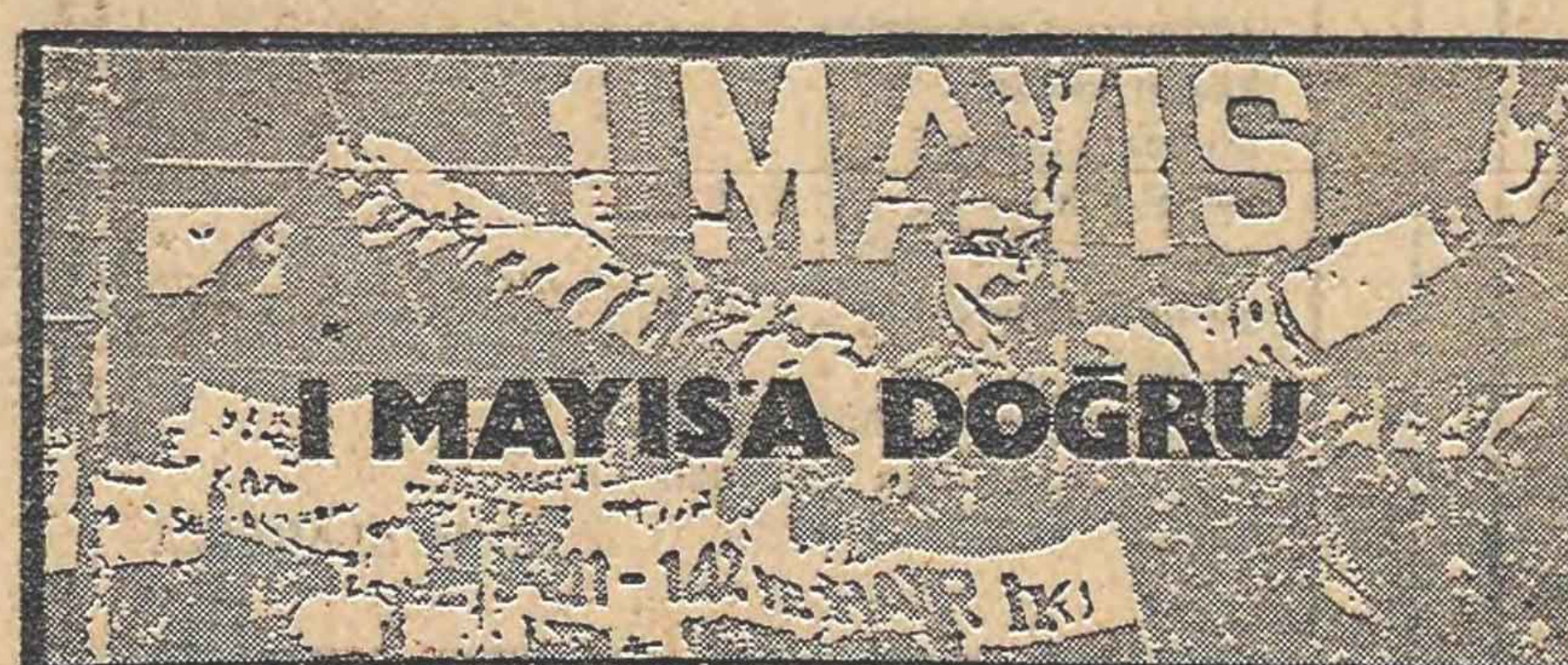

"EGELİLER 1 MAYIS'TA, 1 MAYIS ALANINA AKACAK,,

AFYON'DA, ÇORUM'DA, SİNOP'TA 1 MAYIS'A HAZIRLANIYOR ONBİNLER...

Bugün 6. sayfamızda

EKONOMİDEN POLİTİKAYA

ÖZLEM ÖZGÜR

İğne ile kuyu kazmak

Tüm uyarılara karşın, CHP üst yönetimi ve CHP ağırlıklı hükümet, bir gerçeği, kapının eşiğine değin gelen faşizm tehlikesini bir türlü göremiyor, görmek istemiyor. Haftalardır, hükümetin başı ve İçişleri Bakanı, işlenen her cinayetin ardından, yalnızca nutuk üstüne nutuk atmakla yetiniyorlar...

İçişleri Bakanı, her olayın, işlenen her cinayetin ardından, **«gerekli önlemler alınmış»**, **«anarşinin kaynaklarına iniyoruz»** yada **«suçluların izindeyiz»** gibisinden alışılagelmiş beylik sözler söylemekle yetiniyor...

İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, deyim yerindeyse, yaklaşık dört aydır, su çıkarmak için iğne ile kuyu kazıyor... Hem de, harıl harıl suların aktığı, koca bir nehrin kıyısında... Ne var ki, CHP ağırlıklı hükümet ve İçişleri Bakanı, iğne ile kuyu kazmayı sürdürüyor, yalın gözle görülebilen olayların kaynağını mikroskopla aramayı yeğlerlerse, kapının eşiğine değin gelen faşizm tehlikesi, yalnız hükümet değil, tüm ulusu kana bulayacaktır...

CHP ağırlıklı hükümet, İçişleri Bakanı, yaklaşık dört aydır, olayların nereden kaynaklandığını araştırıyorlar. Bana öyle geliyor ki, bu gidişle, bu araştırma yıllarca sürecek... Gerçekten insaf... Olayların nereden kaynaklandığını, faşizmi kimlerin kundakladığını, faşist örgüt ve kuruluşların hangileri olduğunu, CHP ağırlıklı hükümet ve onun İçişleri Bakanı'ndan gayrı görmeyen kor, işitmeyen sağır kaldı mı?

Bugüne değin, işlenen cinayetlerin, kitlelerin üstüne atılan bombaların, insanların üstüne sıkılan kurşunların gerisinde, Faşist Hareket Partisi'nin kontr-gerillanın, MHP'nin yan kuruluşlarının, şu yada bu türden ajanların bulunduğunu açıklamak, suçlulardan hesap sormak ve faşist yuvaları dağıtmak için, CHP ağırlıklı hükümet ve onun İçişleri Bakanı, acaba daha ne kadar süre araştırma yapacak?

Faşist yuvaları, kontr-gerillayı dağıtmak, katillerden hesap sormak için, ortada yeteri kadar kanıt yok mu? Makinalı tüfekle yakalanan MHP ve Ülkü Ocaklı faşistler ne oldu? İstanbul Üniversitesi'nde kitlelerin üstüne bomba ve otomatik silahlarla saldıran canavarlar kimlerdir? Bunların hangi örgütler adına çalıştığı bilinmiyor mu? Bir kamu kuruluşu olan, MHP'li ve Ülkü Ocaklı faşistlerin denetimindeki Atom Enerji Merkezi'nde bomba imal edildiğini bizzat Başbakan Bülent Ecevit açıklamadı mı?

Henüz vakit geçmiş değildir. CHP ağırlıklı hükümet ve onun İçişleri Bakanı, bugüne değin sürdürdükleri yanlış tutum ve tavrı bırakmalı, cesaretle olayların üstüne gitmelidir. Yüzlerce olay ve yeteri kadar kanıt ortada durmaktadır... Şiddet olaylarının gerisinde, işbirlikçi - tekelci sermayenin açıktan faşizmi dayatabilmek için görevli kıldığı, MHP'sinden Ülkü Ocakları'na ve kontr-gerillasına değin uzanan faşist örgütlerin bulunduğu, bugün artık iyice su yüzüne çıkmış bulunmaktadır... MHP'nin ve onun yan kuruluşlarının telaşı da bundandır... Bu kuruluşlar, bu kuruluşa mensup kimselerin, kuyruğuna basılmış yılan örneği, dört bir yana saldırmalarının, etrafa kan ve terör saçmalarının temel nedeni budur.

Ne var ki, yılanın kuyruğuna basmakla tehlike ortadan kaldırılamaz Yılanın salt kuyruğuna basılırsa ısırır, zarar verir... Yılanın ezilecek yeri başıdır... Türkiye'de, Ecevit Hükümeti'nin işbaşına gelmesiyle, terör, baskı ve şiddet eylemlerinde ortaya çıkan gözle görünür artışın nedeni tek değildir. Birinci ve temel neden, şu yada bu biçimde CHP ağırlıklı hükümeti alaşağı ederek, yerine faşist bir yönetimi getirmektir. Terör, baskı ve şiddet olaylarını yoğunlaştırmanın temelinde, bu amaç ve bu istek yatmaktadır...

İkinci olarak, faşist yuvalar ve kişiler, suçluluğun ve hesap vermenin korku ve telâşı içindedirler... Bu korku ve telâşla faşist yuvalar, baskı, terör ve şiddet eylemlerini yoğunlaştırarak hükümete gözdağı vermek istiyor. Hükümeti, iç savaş çıkarmakla tehdit ediyor... Türkeş'in **«Büyük Yürüyüş»** çağrısı, salt bir yürüyüş yada miting yapmak amacına yönelik değildir. Bu çağrının asıl amacı, baskı, şiddet ve terör eylemlerini daha da yoğunlaştırmaktır... Nitekim, bu çağrıdan sonra olaylar hızla gelişmiş ve bugünkü boyutuna ulaşmıştır.

Üçüncü olarak, gerek Türkeş'in yaptığı çağrı ve gerekse faşist yuvalarca yoğunlaştırılan olayların bir nedeni de, MHP'nin ve onun yan kuruluşlarının tabanlarını kaybetme korkusudur... Onlar iyi bilmektedirler ki, MHP'nin ve yan kuruluşlarının kitle tabanı, ne kadar olayların içine sokulabilirse, bir yandan hükümet yıpratılacak ve gidişi kolaylaştırılacak, öte yandan da, faşist yuvaların gücü abartılarak kitle tabanı korunmuş olacak...

Sözü uzatmaya hiç gerek yok. CHP ağırlıklı hükümet ve onun İçişleri Bakanı'nın yapması gereken şey, açık ve ortadadır... İlk kez, CHP üst yönetimi ve CHP ağırlıklı hükümet, Türkiye'deki faşizm ve faşizm tehlikesini, dikta heveslisi küçük bir maceracılar grubunun varlığına bağlamaktan vazgeçmeli ve artık faşizmin nereden kaynaklandığını görebilmelidir... Faşizm ve faşizim tehlikesinin gerisinde işbirlikçi - tekelci sermayenin olduğunu, MHP'sinden Ülkü Ocakları'na, kontr-gerillasından bilmem nesine değin, tüm faşist yuvaların bu güçlerce örgütlendiğini ve esas amacın Türkiye Halkına açıktan faşizmi dayatmak olduğunu görebilmelidir...

CHP üst yönetimi ve hükümet, faşist yuvaların üstüne gidersem, daha tehlikeli olur, faşizim o zaman gelebilir gibisinden yanlış, pasifist tutumunu bırakmalıdır... CHP üst yönetimi ve hükümet, artık barış çağrılarıyla faşizm ve faşizm tehlikesinin ortadan kaldırılamayacağını, anlamalıdır... Faşist yuvaları dağıtmak, faşizm tehlikesini ortadan kaldırmak ve giderek faşizmi yenmek o kadar güç bir şey değildir... Önemli olan, anti-faşist güçlerin birliğini sağlamak, faşizme karşı örgütlü ve ilkeli bir biçimde savaşmaktır... Şimdi, Türkiye Halkının CHP ağırlıklı hükümetten ivedi beklediği en güncel görev, tüm faşist yuvaların zaman yitirilmeden dağıtılmasıdır... Bu yapılırsa, faşizmi yenmenin hem önemli bir adımı atılmış olacak ve şiddet olayları duracak, hem de bu hükümet, demokrasiden yana tüm meclis dışı güçleri de yanında bulacaktır...

TANİLLİ VE ÇİÇEGE DURMUŞ AGAÇ

M. Şener YARDIM

SAATLER SAATLERİ KOVALIYOR GECEYARISINA ULAŞIYORUZ. BİR YİRMİDÖRT SAATLİK YOĞUN VE YORUCU GÜN GERİDE KALMIŞ, AYAK UCUNDA SON KAN ŞİŞESİ, SERUM ŞİŞELERİYLE BİRLİKTE SALLANIYOR; AŞAĞIDA, ŞİŞLİ SİYASAL ÖĞRENCİLERİNDEN BİR GRUP, YUKARIDAN GETİRDİĞİM SAĞLIK HABERLERİYLE, DAHA UMUTLU VE BİLENMİŞ OLARAK, HOCALARINA, YAŞAMA VE SAVAŞIMLARINA SARILIYORLAR.

8 Nisan Cumartesi, ameliyatın başarıyla geçtiği muştusunu alıp sabahın ilk saatlerinde hastaneden ayrılanlar, sabahın dokuzundan başlayarak, olayı yeni duyanlarla birlikte, Haydarpaşa Göğüs Cerrahisi Merkezi'ne akın ediyordu. Hastane bahçesi, öğretim üyeleri, asistanlar, öğrenciler, yazarlar, dostları ile dolup taşmıştı. Karabasanlı bir gece, geride kalmış, bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük savaşımının bir yiğit beyni, faşizme karşı, bu kez yaşam savaşında, yine yengin çıkmıştı. Biraz buruk da olsa, yaşama ilişkin tüm umutlar, Tanilli'nin dudaklarında sözcük sözcük dizilip, tüm dostlarının yüreklerinde yankılanıyordu:

— Yaşamak istiyorum; yazacak çok şeyim var; yapacak çok işim var.

Oysa çok değil, yedi-sekiz saat önce, yüreğinin üzerinden göğsünü delip geçen, ümidin, sevginin, düşünen insanın düşmanlarınca sıkılan kurşun, haber olup radyo ve televizyondan tüm yurda dalga dalga bir karabasan gibi oturuyordu:

— Belki de öleceğim. Ama şerefli bir ölüm olacaktır bu. İşçi sınıfının mücadelesinden sapmamaya çalıştım. Suçum budur. Belki de öleceğim, ama ölümün şerefli bir ölüm olacaktır.

Doktorların yaşamsal tehlike kesinkes geçti, ama... sözleri tüm gözlerde, tüm dudaklarda acı bir sevinç, acı bir neşe yaratıyordu. Demek ki, Tanilli'nin fiziksel varlığında, bağımsızlık demokrasi ve özgürlük düşüncesini yoketmek için saldıranlar onun beynini, bireysel varlığında da yok edememişlerdi.

— Benim şahsi olarak hiçbir kimse ile husumetim ve itilâfım yoktur. Ben devrimci bir hocayım ve öyle tanınırım. Bu yüzden gerici ve faşist çevrelerin düşmanı olduğu bir öğretim üyesiyim, diyordu Tanilli.

Vurulma olayından beş-altı saat sonra, gece iki, ikibuçukta hastaneye bazı sivil görevlilerle gelen savcı (gerekli güvenlik önlemleri alınmışmı; yaralı soruları yanıtlayacak durumda mı araştırmadan), hastane önünde toplananları göstererek:

— Bunlar burada ne arıyor? Ne işleri var?

— Karısı vurdurmuş olmasın?

Tanilli'nin nasıl bir bilim adamı olduğunu, hangi siyasal anlayışa karşı savaşım verdiğini, Türkiye'de sağır sultan duymuşken, savcının bu tür sözleri ve tanımlarla konuya yaklaşımı, orada bulunanlarda tepkiler oluşturuyordu.

Saat 09.00'da doktorlardan bilgi alıp, 12.30'da ikinci kez hastaneye gelen ve Tanilli'ye geçmiş olsun dileğinde bulunan Adalet Bakanı'na ise aynı savcı şunları söyleyebiliyordu:

— Elimizden gelen tüm gayreti gösteriyoruz. Saat dokuzbuçuktan beri burada çalışıyoruz.

Hastaneye giren her kişinin, ameliyat sonrası bakım yerine rahatlıkla yaklaşabilmesi, hastane çevresinde güvenlik önlemlerinin yeterince alınmamış olması, başta öğretim üyesi arkadaşları gelmek üzere, tüm gelenlerin gözünden kaçmıyordu. Yapılan girişimler üzerine, hastane yetkililerinin Emniyet Müdürlüğü ile, öğretim üyelerinin doğrudan Adalet Bakanı'yla kurduğu bağlantı sonucu, Tanilli'nin güvenliğini sağlamak için, saat onüçten sonra hastaneye iki görevlinin gönderilmesi sağlanıyordu.

Saatler saatleri kovalıyor, geceyarısına ulaşıyoruz. Bir yirmidört saatlik yoğun ve yorucu gün geride kalmış, ayak ucunda son kan şişesi, serum şişeleriyle birlikte sallanıyor; aşağıda, Şişli Siyasal öğrencilerinden bir grup, yukarıdan getirdiğim sağlık haberleriyle, daha umutlu ve bilenmiş olarak, hocalarına, yaşama ve savaşımlarına sarılıyorlar.

Gün dönmüş, saatler yarıma ulaşmışken, yarım saatte bir tansiyon, iki saatte bir «girdi-çıktı sıvı denetimi»ni yapan iki nöbetçi hemşireyle Tanilli üzerine söyleşiyoruz.

Saat beş, yeni gün ağardı ağaracak. Dışarıda gök gürültüleriyle boşalan yağmur, toprakları, ağaçları çiçekleri sularken, kan şişesi çıkarılmış özgürleşen eliyle, gözlerini oğuşturuyor, gözlerinde yeni bir baharın çiçekleri açmış gibi gözkapakları aralanıp sağa sola bakınıyor.

Dokuz numara uzakgörmez gözlüğünden yoksun gözlerinin seçebileceği yakınlığa ulaştığımızda, bize yaşam sevecenliğiyle bakıyor. Bir sorunun yanıtını vermek için değil, ilk kez kendiliğinden, ders anlatışındaki coşku ve heyecanla konuşmaya başlıyor:

— Ya işte böyle Şener kardeş, ya işte böüle Ziya kardeş, ya işte böyle Ziya karmı ne hallere sokuyorlar? Ölümü yaşamak, ölümle karşı karşıya gelmek, ölümü yakınında duymak ne demektir bilir misiniz? O anı anlayabilmek için yaşamak gerekir. Ben o anı yaşadım, hem de çok yakından.

Sonra, hemşire arkadaşlara dönüp, boğazının çok kuru olduğunu biraz çay veya sıcak birşey verip veremeyeceklerini soruyor. Yekinip kısa sürede çayı getiren hemşirenin kaşık kaşık verdiği çayı içerken, hasta olmanın da zevkini çıkarıyor:

— Hasta olmanın en büyük imtiyazı, nedir, bilir misiniz, çocuklar? Böyle nazik bayanların güzel ve zarif ellerinden çay içmek, yemek yemek.

Bir günü aşkın süredir, hastanenin bahçesinde, kapısında nöbetleşe bekleyen; hocalarını bir an için görebilmeye can atan öğrenci arkadaşlardan, Tanilli'ye sözediyorum. Hemşire arkadaşların da onayıyla, aralarından seçtikleri iki temsilciyi alıp yanına getiriyorum. Yakınına çağırıp yüzlerini seçmeye çalışıyor. Sonra da vurulduğu anı anlatıyor.

— Sokağa girip, onbeş yirmi metre ilerlemiş tam eczaneyi geçmiştim ki, karşıma takım elbiseli, kravatlı bir genç çıktı. Üç dört metre vardı aramızda. Gözgöze geldik. Ve o anda patlayan silahın sesini duydum. Birden gözlerimin önünde, yarım kalmış dosyalarım, çalışmalarım geçti bir bir. «Tamam Server dedim, bu iş burda bitti.» Kırkyedide noktaladık, sonuna vardık yolun. Oysa ben hesabımı daima seksenbeşe göre yapmıştım hep. Hadi, biraz daha ekleyelim doksana göre, Sağlığıma, gıdama, bu yüzden çok dikkat ederim. Bu güne dek başağrısı bile nedir bilmem. Kabakulak dışında hiç hasta olmadım.

Aynı sözleri üç gece önce, bize uğradığında da söylemişti. Annemin saldırıdan sonra, «kendi kendisine nazar etti, adamcağız» sözünü aktardığımda gülümsedi ve sürdürdü konuşmasını.

— Ama bu vartayı atlattık ya, yine hesabım doksandır. hatta yüzdür artık. Çalışmalarımı, yazacaklarımı ancak bitirebilirim. Fazlasını istemem.

Yaşama ve kavgaya daha sıkı bir sarılışın sözleri kafamızdaki tüm kuşku bulutlarını dağıtıyor. Tanilli'nin yaşama dönüşünün sevinci gözlerinde okuyan öğrencileri, yanından ayrılırken:

— Böyle durumlardan sonra, daha bir bileniyor insan, arkadaşlar. Ben şahsen çok bilendim, sözleri yankılanıyordu.

Gün, hergünkü gibi, ya da başka bir deyişle, öteki pazarlardan ayrımlı olmayan bir biçimde başlıyor Tanilli için.

— Gazetelerde ne var, ne yok? diye soruyor.

Hemşire arkadaş:

— Sizin ve bizim resmimiz var, yanıtını verince,

— Beni bırakın da dünyadan haber verin, sözlerini duyuyoruz sevinçle.

Cumartesinin Cumhuriyet ve Milliyeti'yle, akşamdan alınmış Pazar gününün Milliyetinin getiriyorum. Benim okumamı istemiyor. Tek tek kendisi gözden geçiriyor. Burnunun ucuna yapıştırarak. Öymen'in yazılarını gösteriyor,

— Enteresan belgeler, kesip saklamalı, dedikten sonra, bana dönüp bazı gazete ve dergi isimleri sayıyor ve; biriktir. Sonra senden alırım diye ekliyor.

— Bunları benim için al,

Saat altıbuçuğu bulduğunda, biraz uyumasını, sabahleyin doktorlar viziteye geldiğinde yorulabileceğini belirtip yanından ayrılıyoruz. Hastanenin ilaçlı havasından, kendimi bahçeye atıyorum. Hızını yitirmiş, çiseleyen yağmurun toprak ve çimenlerle karışmış kokusunu içime sindirerek çekiyorum. Yanımda iki öğrenci arkadaş var. Kapının tam karşısındaki çiçek açmış erik ağacı gözüme ilişiyor.

—Hoca çok sever; ama, bir dal koparıp götürürsek kızar, diyorum.

— Bu ağaç dün gece de açmıy mıydı? diye soruyor öğrencilerden biri.

— Belki de, Tanilli'nin yaşadığını görünce, sevincinden yeni açmıştır yanıtını veriyorum.

YORUM

oya baydar

Hitler'in faziletleri

«... Herşeyden önce Hitler bir Türk dostu idi. Atatürk'e hayrandı. Çeşitli defalar Türk gazetecileri Almanya'ya davet edilmiş ve Hitler'le görüşmüşlerdi. O kadar mütevazi idi ki, bir defasında «Cumhuriyet»teki yazısından dolayı Peyami Safa'ya mektup göndermişti... İkinci Cihan harbinde Türkiye'nin tarasızlığına önem vermiş, biz batılıların baskısı ile Almanya'ya harp ilan ettiğimiz halde, Hitler mukabil harp kararı almamıştı. Bizim Hitler'den en küçük bir kötülük gördüğümüz iddia edilemez... Hitler'in iktidara geldiği 1933 yılında, Almanya'da sekiz milyon işsiz vardı. Ekonomik kriz her tarafı sarmıştı. Hitler 1933'den 1939 yılına kadar, altı senede Almanya'da mucizeler meydana getirdi. Yeni bir Almanya doğdu. O kadar ki, 15 günde Polonya, iki günde küçük şimal ülkeleri, 20 günde Frausa dize geldi. Kısa zamanda Türkiye, İsviçre, İspanya, Portekiz dışında bütün Avrupa'yı işgal etti. Eğer 22 Haziran yerine 22 Mayıs'ta Rusya'ya taarruz etmiş olsaydı... Bugün Rusya diye bir İmparatorluk ortada yoktu... Hitler büyük adamdı. Tarihçilerin onun hakkında verdiği hüküm budur... Hitler Rus harbi esnasında kabul ettiği emekli General «Cumhuriyet» yazarı Emir Erkilet paşaya: «Rusya'yı yıkmak suretiyle dünyayı esir etmek isteyen komünist belasından her milleti kurtaracağım demişti... Türkiye'ye, Türk milletine hiçbir fenalığı olmayan Hitler'e karşı onun intiharından yıllarca sonra düşmanlık oluşturmayı aklımız almıyor...»

Yanlış okumadınız. Bu satırlar AP sözcüsü Son Havadis gazetesinde, 18 Nisan tarihinde çıktı. Hitler'in faziletlerini sayıp dökerken, maskesini ve dilinin altındaki baklayı çıkaran yazar Tekin Erer'di.

Sanırız Türkiye'de son yıllarda bu ölçüde bir Hitler övgüsünü yerli Hitler özentileri bile yapmaya cesaret edememişlerdi. «Cecaret» diyince yasalar karşısında cesareti kastetmiyoruz. Yurdumuzda komünizmi övmek suç olur ama faşizm ve onun simgesi Hitler'i övmek hiç de suç değildir. «Cecaret» derken, kişinin Hitler gibi dünyanın lanetlediği, faşizm gibi şimdiye kadar kimselerin açıkça övmeye cesaret edemediği bir rejimin simgesi haline gelmiş bir kişiyi överek gösterdiği, kendini aşağılama cesaretinden söz ediyoruz.

Hitler ve dolayısıyla da nazizm konusunda AP'nin yarı resmi sözcüsü Son Havadis gazetesinin önde gelen yazarı bunları yazıyor. Aslında yukardaki satırları aktardıktan sonra, bize, söyleyecek fazla söz kalmıyor. Olsa olsa, Hitler'in bunca fazileti karşısında «Ah bizler ne nankörmüşüz» demekten başka.

Şimdiye anlıyor musunuz Demirel'in tutumunu, yoksa hâlâ şaşanlar var mı AP nasıl oldu da MHP ile koalisyon kurdu diye. Yada hâlâ, «anarşi aldı başına gidiyor» diyerekten CHP-AP koalisyonu önerenler var mı? Şimdi anlıyor musunuz neden AP çoğu yerde MHP'nin şemsiyesi, yatağı gibi davranıyor, MHP neden AP'nin gençlik kolları gibi çalışıyor?

Faşizmin azı çoğu olmaz. Faşizmin azına müsamaha göstermek çoğuna, yani iktidarına kapıyı aralamaktır. AP sözcüleri Hitler konusunda neler düşündüklerini yukardaki şekilde dile getiriyorlar. Eh, Hitler hakkında bunları düşünenler, onun yerli taklitlerine yan bakacak değiller ya.

Türkiye'de sınıf savaşımı keskinleştikçe takkeler düşüyor, keller açılıyor ve herkes yerini açıkça alıyor, safını tutuyor.

BARIŞ VE SOSYALİZM

Çağımızda halkların önünde
duran birincil görev;
yeryüzünde kalıcı bir
barış kurmak için
toplumsal ve ekonomik
kurtuluşu
gerçekleştirmelidir.
Barış için verilen savaşım,
sosyalizm için verilen
savaşımla içiçedir.
Dünya barış güçlerinin
sürekli atılım göstermesi,
yeni alanlar kazanması
tarih bakımından gerici
damgası vurulan
emperyalist-kapitalist
sistemin kincileşmesine,
kudurgunlaşmasına
yol açıyor.
Barış en onurlu bir özlem.
Bu özlem için verilen
savaşımda, katkımız
bulunsun istiyorsak;
savaşımın önkoşulları
vardır.

Önkoşul anti-kapitalist
bir eylemdir. Çünkü
kapitalizmin varoluşunun
bir gereği olarak.
savaş onun
doğasındadır.
Kapitalizmin doğasını
açıklayan en güncel ve
somut olay Nötron
Bombasıdır. Bu çağ ve
insanlık dışı silahı
üretmek ve

propagandasını yapmakla
iğrençliğini bir daha
kanıtlamış, herzaman
olduğu gibi metayı insana
tercih etmiştir.

Halklar güvenceli bir
yaşam için kalıcı barış
istiyor. Bu barışın
temelini atmak anti-
kapitalist bir yol
izlemekten geçer.
Kapitalizm insanlığa
barış veremez. Verse
kendisi yok olacaktır.
Ancak verebileceği
organizmasız bir dünyadır.
Onun için barış savaşımı
anti-kapitalisttir diyoruz.
Barışın yeryüzünde
kalıcılaşması sosyalizmin
utkusundadır.

Adnan TÜREGÜN
MERSİN

Yarın Güneş doğmalı

1960 Beyazıt Meydanı
kanlı bir karanfil
açmış alnında
Demirci oğlum
1978 Beyazıt Meydanı
6 yerinde yara
6 kızıl karanfil
şıp şıp akan kanlar
oluk oluk oldu
akıyor yurdun her tarafına
faşistlerin uluması
karabulutlar sardı
koşun saflara
sıklaştırın yoldaşlar
koşun koşun
bu yarış bitmeli
bitmeli bu yarış
çekip gitmeli faşisti
gitmeli amerikanı
gitmeli gülüm
yarın güneş doğmalı
safları sıklaştırın yoldaşlar

Metin ALADAĞLI

Politika OKURLARI YAZIYOR

KIBRIS'A AGLAYANLAR..

Kıbrıs'ta yayınlanan ve faşistlerle gericilerin günlük yayın organı olan bir gazete vardır. İsmi «Zaman». Sahibi, faşizmin kendine ideoloji olarak seçmiş ve bunu söylemekten çekinmeyen, her gittiği yerde Turancılık safsatasının propagandasını yapan, Raif Denktaş. Bu kişi aynı zamanda. Kıbrıs'ta büyük tüccarların, sigortacıların, Bankacıların, gerici ve faşistlerin örgütlendiği Ulusal Birlik Partisi'nin Genel Sekreter Yardımcısı olup Lefkoşa Milletvekilidir.

Kısa bir müddet evvel, bu gazetenin ön sayfasında, iri siyah puntolarla, beş sütün üzerinde bir haber yayınlandı. «Toplulumumuza uygulanan Rum vahşetinin kanıtlarıyla yüz yüze gelen Amerikan Kongre Üyesi Mario Biaggi ağladı» diye. «Amerika davamızda bize yakındır» imajını yaratmaya çalışıyordu haberinde Halbuki kendisi, Toplumumuzun lideri durumundaki babası, ve yakın çevreleri, Amerikan emperyalizminin Kıbrıs'ımız üzerinde oynamak istediği oyunları gayet iyi biliyorlar. Biliyorlar ve halkımızın öğrenmesinden korkuyorlar.

Amerikan emperyalizmi, ta 1955'lerden Kıbrıs'ımızı bölmek ve iki NATO üyesi ülke olan Türkiye ile Yunanistan arasında paylaştırmak istiyordu. Bu amaçla iki toplum birbirine kırdırtılmıştır. «Kıbrıs Akdeniz'de batmayan bir uçak gemisidir» diyen kırtmaları neticesinde asırlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşamış, aynı tarlalarda ve aynı fabrikalarda beraberce çalışmış ve giderek kader birliği yapmış iki toplum birbirine kırdıtılmıştır. «Kıbrıs Akdeniz'de batmayan bir uçak gemisidir» diyen Amerikan emperyalizminin ağababaları belki bu gün için emellerine ulaşmışlardır. Çünkü Kıbrıs'ta iki tane egemen askeri üsleri vardır. Kıbrıs bölünmüştür. Ve toplumumuzun başında kendilerine sadık kişiler vardır. Ve yine «Kıbrıs'ı Akdeniz'in Kübası yaptırmayacağız» diyen Kıbrıslı ve Türkiye'li kodamanlar kısmen amaçlarına ulaşmışlardır.

Ancak «Kıbrıs'a Barış diyen Kıbrıs halkı mücadelesini durdurmamıştır. Tersine daha bilinçli olarak, Bağımsızlık ve Barış davasına dört elle sarılmıştır. Kıbrıs'ta işçi sınıfımız gözle görülür bir nicelik ve nitelik kazanmıştır. Grevlerde ve meydanlarda işçi sınıfımız vardır artık. Mücadelemizde Dünya Barışçı Güçleri'nin yardımları en büyük desteğimizdir.

Mehmet SADIK

Lenin'in 108. doğum yıldönümü kutlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Lenin'in 108. doğum yıldönümü olan 22 Nisan'da Lenin'in doğum yıldönümünü kutlamak için Sovyetler Birliği'nde bir «Subotnik» yapılacağı açıklanmıştır. Cumartesi gününe gelen 22 Nisan'daki Subotnik uygulamasına 140 milyon kişinin katılacağı ve işçilerin, memurların, öğrencilerin, 22 Nisan'da, ya kendi işyerlerinde ya da kent ve köylerdeki yapı işlerinde gönüllü olarak çalışacakları bildirilmektedir. Bu çalışmalardan elde edecekleri gelirleri de, toplumsal fonlara aktarmak üzere hükümete devredeceklerdir.

Subotniklerden elde edilen gelirlerle Sovyetler'de büyük toplumsal merkezlerin kurulmakta olduğu belirtilmektedir. Bunlardan bir tanesinin Moskova'da kurulmakta olan dünyanın en büyük kardiyoloji merkezi olduğu belirtilmektedir.

Güney Afrika Cumhuriyeti Savunma Bakanı

"ABD Angola'ya saldırımızı biliyor ve destekliyor,,

- ★ BOTHA, FRANSA'NIN DA HER ZAMAN VORSTER REJİMİNİ DESTEKLEDİĞİNİ İDDİA ETTİ
- ★ SOWETO KONSEYİ'NİN HİÇ BİR YETKİSİ BULUNMADIĞI AÇIKLANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Afrika Cumhuriyeti Savunma Bakanı **P.W. Botha**, parlamentoda bütçe tartışmaları sırasında yaptığı konuşmada, Güney Afrika'nın 1976'da Angola'ya yaptığı saldırıdan ABD'nin haberi olduğunu ve saldırıyı tamamen desteklediğini söylemiştir. **Botha** ayrıca, BM'nin Güney Afrika'ya ambargo uygulaması kararı aldıktan sonra, Fransa Hükümeti'nin, aralarındaki silah ticareti anlaşmaları açısından Güney Afrika'nın hiçbir zarara girmeyeceği teminatı verdiğini de açıklamıştır.

Botha, yaptığı konuşmada, «Eğer dünyada halkına iyi eğitim, sağlık ve toplumsal hizmetler sağlayan bir ülke varsa, o da Güney Afrika Cumhuriyeti'dir» demiştir.

Bu arada, yeni kurulan Soweto Konseyinin, ana politik konularda ve siyahlarla anlaşmazlık konularında hiç bir yetkisi olmadığı resmen açıklanmıştır. Konseyin açış konuşmasını yapan Irk İlişkileri Bakanı Mulder, Konseyin, pasaport yasaları ve hattâ hastane hizmetleri üzerinde bile hiçbir kontrol yetkisi olmadığını söylemiştir.

Bilindiği gibi, bu Konseyin seçimleri Soweto halkı tarafından boykot edilmiş ve birçok üyeliği eksik kalmıştı. Hükümet, bu Konseyin yerel yönetim organı olduğunu iddia ederken, Sowetolular onun bir kukla olduğunu açıklamışlardı.

Gromiko-Vance görüşmeleri sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı **Andrey Gromiko** ile ABD Dışişleri Bakanı **Cyrus Vance** arasındaki görüşmeler dün Kremlin'de başlamıştır. Görüşmelerde, her iki tarafı ilgilendiren sorunlar ve bu arada da, stratejik silahların sınırlandırılması (SALT) anlaşmasının hazırlanması ile ilgili sorunların ele alındığı belirtilmektedir.

Bilindiği gibi Leonid Brejnev, kısa bir süre önce Sibirya ve Uzakdoğu cumhuriyetlerine çıktığı gezi sırasında verdiği demeçlerde, tarafların eşitliği ve eşit güvenlik ilkesine uyulmasının SALT anlaşmasının yapılabilmesi için, zorunlu olduğunu söylemişti.

Görüşmelere bugün bir ara Brejnev'in de katılması beklenmektedir.

İspanya'da 40 yıldan beri ilk kez 1 Mayıs kutlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya'da son 40 yıldır ilk kez olarak bu yıl 1 Mayıs'ın resmen kutlanacağı bildirilmektedir.

İspanya İçişleri Bakanının, İşçi Komisyonları ve Genel Emekçiler Birliği Genel Sekreterleri ile bir görüşme yaptığı ve daha sonra da bu açıklamanın yapıldığı bildirilmektedir.

Demokratik sendikaların liderlerinin basına yaptıkları açıklamalarda, 1 Mayıs'da ülkenin bütün illerinde kutlama gösterileri yapılacağı belirtilmiştir.

Yurtsever Cephe beyazlara karşı değil ırkçılığa karşı savaşıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zimbabwe Yurtsever Cephesi liderlerinden Nkomo, Yurtsever Cephe'nin beyazlara karşı değil ırkçı rejimin kaldırılması için savaştığını söylemiştir. Bir basın toplantısında konuşan **Nkomo**, Rodezya ulusal kurtuluş güçlerinin gerçek bağımsızlık uğrunda savaşmaya kararlı olduklarını belirtmiş ve Rodezya'lı partizanların beyazlara karşı değil, ırkçı rejimin kaldırılması için savaştıklarını söylemiştir. Nkomo, sosyalist ülkelerin ve dünyanın tüm ilerici güçlerinin Zimbabwe Yurtsever Cephesi'ne gösterdikleri destek için teşekkür etmiştir.

ABD'nin üyesi olmadığı halde CENTO adına konuşması eleştiriliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Londra'da yapılmakta olan CENTO toplantısı hakkında SBKP'nin yayın organı Pravda gazetesinde bir yorum yayınlanmıştır. Yorumda, CENTO'nun, Afrika Boynuzu'ndaki duruma özel bir ilgi gösterdiğine işaret edilmiştir. Pravda, bazı CENTO ülkelerinin, Somali'nin Etiyopya'ya yaptığı saldırı sırasında Somali'ye yardım ettiğinin iyice bilindiğini belirtmiş ve askeri eylemlerin son bulduğu sırada bile aynı devletlerin, Somali'yi, barışçı çözümü uzatması ve mümkün olursa, bir çözüme ulaşılmasına engel olması için kışkırttıkları belirtilmiştir. Pravda ayrıca, ABD'nin CENTO üyesi olmadığı halde, tüm bu manevralarda oldukça önemli bir rol oynadığını ve CENTO toplantısında söz sahibi olduğunu yazmıştır.

Şili Halkı ile Dayanışma Komitesi'nin çalışmaları sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şili halkı ile Uluslararası Dayanışma Komitesi, Şili askeri cuntasını destekledikleri için ABD ve emperyalist devletlerin kınanması çağırısında bulunmuştur. Libya'nın Bingazi kentinde çalışmalarını sürdüren komitede bir konuşma yapan Bayan Allende, ABD'nin, Latin Amerika'daki tekellerinin durumunu korumak ve sağlamlaştırmak istediğini, Washington'un da bu amaçla kıtadaki en sağcı rejimleri desteklediğini söylemiştir.

Dünya nüfus artış hızı tarihte ilk kez olarak düştü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya'nın nüfus artış hızının geçen yıl tarihteki en düşük düzeyine düştüğü iddia edilmiştir. Washington'da özel bir öğretim kurumu olan Nüfus İstatistik Bürosu tarafından yapılan açıklamaya göre, geçen yıl dünyanın nüfus artış hızı en düşük düzeye ulaşarak % 29 olmuştur. Bir önceki yılın nüfus artış hızının ise % 30 olduğu açıklanmıştır.

---

olaylar ve gerçekler
bilge dicleli

Bu yöntemlerin sahipleri bellidir

Malatya olayları, öteden beri ülkemiz kapılarını çalan faşizmin, nasıl tertipler içerisinde bulunduğunu herkese kanıtladı. Malatya olayları, «anarşi»nin kaynağının, gerçekte kim olduğunu sergiledi. Malatya olayları, faşizmin boy hedeflerinin yalnızca kimilerinin iddia ettikleri gibi, «komünistler» olmadığını, burjuva demokrasinin en küçük bir kırıntısının bile yok edilmesinin planlandığını ortaya koydu. Malatya olayları bir de, ülkemizdeki faşist güçlerin arkasında CIA gibi gizli servislerin bulunduğunu açıkça sergiledi.

POLİTİKA'da, bundan bir süre önce bir Fransız yazarının «Neo-Faşizm» adlı kitabından alıntılar yayınlanmıştı. Alıntılarda, ülkemizde faşistlerin CIA ile yakın bağları olduğu ve özellikle de Sovyetler Birliği'ne yönelik CIA girişimlerin de görev aldıkları belirtiliyordu.

Faşistler bu kitabın içeriği konusunda bilgi edineceklerini bildirerek, yayını kınadılar. CIA ile ortaklaşa çalışmadıklarını söylediler.

Fakat aradan geçen zaman ve Malatya olaylarındaki belli bir yöntem faşistlerin arkasında emperyalizmin gizli servislerinin bulunduğunu kanıtlıyor.

Nasıl mı?

Bilindiği gibi, olayların en canalıcı anında, Malatya şehir suyuna zehir karıştırıldığı yolunda bir haber yayılmıştı. Bu, pek çok kişide psikolojik etkiler yapmış, rahatsız olanlar, «zehirlendim mi?» endişesiyle hastanelere koşmuştu. Tabii ki bu, kentteki paniği daha da arttırmıştı.

Evet, işte burada biraz durmak ve ABD emperyalizminin Vietnam savaşı sırasında piyasaya sürdüğü bir yöntemi anımsamakta yarar var.

Bilindiği gibi ABD, Güneydoğu Asya'daki çıkarlarını korumak ve bu arada Vietnam halkını kendisine bağlamak için çok, ama çok çaba sarfetmişti. Fantomlarını uçurdu, B-52 uçaklarıyla çocukları bombaladı, kimyasal silahlarla ormanları, tarlaları yaktı.

Bütün bu yöntemler arasında bir tanesi, ayrıcalık taşıyordu. Bu yöntem, halk arasında panik yaratacak söylentiler yaymak ve halk arasında paniğe yolaçarak bundan yararlanmaktı. Bu yöntem daha sonra CIA tarafından, pek çok yerde ve çeşitli zamanlarda kullanıldı.

Evet, bu yöntemlerin sahipleri bellidir. Yöntemlerin ne için seferber edildiği de. Bu durumda Ecevit Hükümeti, bir Malatya olayının, bir «faşizme ihtar» eylemini düşünmeli, faşizme geçit verilmemesi yolunda karar vermelidir.

Bir Sovyet yetkilisi Sosyalist Enternasyonal toplantısına katılıyor

- ★ SBKP MK Sekreteri Ponomarev, silahsızlanma konusunda konuşacak

BONN, (THA)

Federal Almanya Başbakanı **Helmut Schmidt**'in yakın danışmanlarından **Egon Bahr**, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Sekreteri **Boris Donomarev**'in önümüzdeki hafta içinde Helsinki'de düzenlenecek olan Sosyalist Enternasyonal toplantılarına katılacağını açıklamıştır.

Sosyal Demokrat Partisinin bir sözcüsü, **Bahr**'ın bu haberi perşembe günü parti liderlerine bildirdiğini söylemiştir.

Sosyal Demokrat Partisi ileri gelenlerinden olan **Bahr**, bir süre önce Sovyet liderlerinin önümüzdeki ay içinde Federal Almanya'ya yapacağı ziyaretin hazırlıklarını tamamlamak üzere Moskova'ya gitmiş ve Sovyet Komünist Partisi Genel Sekreteri Leonid Brejnev ile görüşmüştür.

Bahr, 24 Nisanda Helsinki'de düzenlenecek Sosyalist Enternasyonal toplantılarına katılacağını söylemiş ve şunları eklemiştir:

«Ponomarev, Helsinki toplantılarında silahsızlanma ve uluslararası silah kontrolü konusunda Sovyetler Birliği Hükümetinin görüşlerini açıklayacaktır.»

Nikaragua'da muhalefet birleşti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua'daki 14 siyasi ve sendikal örgüt, ülkedeki gerici rejime karşı demokrasiden yana ortak çaba harcayacaklarını açıklamışlardır. Dün yayınlanan ortak bildiride, diktatörlüğün kaldırılması ve bütün demokratik güçlerin temsil edileceği bir ulusal birlik hükümetinin kurulması. ilerici güçlerin ortak çabalarının belli başlı amaçları olduğu belirtilmiştir.

14 örgüt ayrıca, diktatörlük rejiminin başkanı **Somoza** ve onun yandaşları ile hiç bir diyaloğa girmeyeceklerini de belirtmişlerdir Bilindiği gibi Nikaragua'da Somoza diktatörlüğüne karşı başlayan protesto gösterileri sürmekte ve kanlı çatışmalar olmaktadır.

İlerici Afrika yeni bir komployla karşı karşıya :

Sao Tome ve Principe Adaları saldırı üssü mü olacak ?

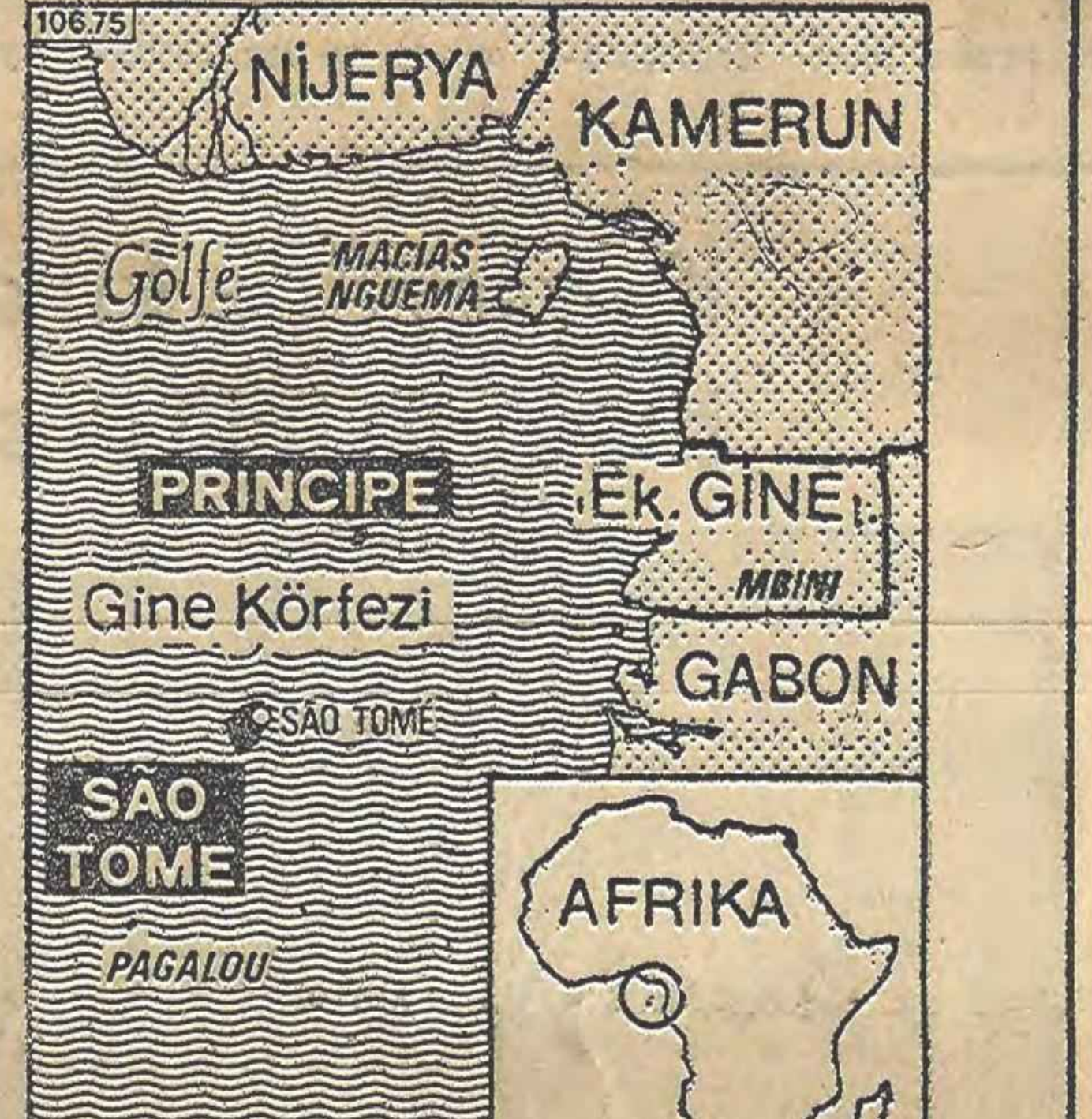

Sao Toma ve Principe Atlantik Okyanusunda Afrika kıyılarından 300 km uzaklıkta iki adadır. İki adanın toplam yüzölçümü 996 km2, nüfusu ise 80.000'dir. Ülke 12 Temmuz 1975 yılına kadar Portekiz sömürgesiydi. Başlıca gelir kaynağı ihraç ettiği kakao, kahve ve muzdur.

1961'de kurulan ve 1964'de ABD tarafından resmen tanınan Sao Tome ve Principe Kurtuluş Hareketi, başlıca hedef olarak, halkın her türlü saldırı ve sömürü biçiminden kurtarılmasını saptamıştı. Örgüt kurtuluş savaşımı sırasında ülkedeki tüm ulusal güçlerle birleşti. 1975'de bağımsızlık kazanıldı. Demokratik bir rejim kuruldu.

Ancak Demokratik rejimin kuruluşundan sonra ülkede kimi gerici akımlar yeni rejime karşı geldiler ve emperyalist güçlerle işbirliği yapmaya başladılar. Ülke içinde çeşitli ekonomik sabotajlara girişen gericiler bu arada psikolojik savaş yöntemleri kullanmaya başlamış ve halk arasında rejim hakkında yalancı haberler yaymaya çalıştılar.

1977'de Afrika'nın emperyalizmle sıkı bir işbirliği yapan ülkelerinden Gabon'da sahte bir Sao Tome ve Principe kurtuluş hareketinin varlığı saptandı. Bu faşist örgütün ülke içindeki ajanlarının bir kısmı ele geçirildi ve gizli planları ortaya çıkarıldı. Bu planlara göre, Sao Tome ve Principe Demokratik Cumhuriyeti Başkanı Dr. Da Costa'da dahil olmak üzere, rejimin en sağlam ve ilerici temsilcileri vurulacak ve yabancı ülkelerden yollanacak olan askeri güçler adaları ele geçirecekti.

Emperyalist güçler 1977 başlarında bir başka Afrika ülkesinde Benin'de de aynı senaryoyu uygulamaya kalkışmış fakat başarısızlığa uğramıştı.

- ★ ADALARDA, İLERİCİ İKTİDARI YIPRATICI İFTİRA KAMPANYASI BAŞLADI.
- ★ 80 BİN KİŞİLİK ADALARIN 120 KİŞİLİK ORDUSU VAR.
- ★ DEVLET BAŞKANI DR. DA COSTA YARDIM İSTEDİ.

YENİ BİR KOMPLO

Geçen ay bir açıklama yapan Dr. Da Costa ülkesinin yeni bir komplo tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu söyledi. Bu konuda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Başkanına bir telgraf yollayan Cumhurbaşkanı« yabancı ülkelerin hizmetinde olan paralı askerlerin ülkesini işgal etmeye hazırlandıklarını» bildirdi. Ülkede alarm veren Dr. Da Costa çeşitli ülkeleri bu konuda uyarmış, yardım çağırısında bulunmuştu.

Ülkesinin her türlü saldırıyı karşılamaya hazır olduğunu bildiren Dr. Da Costa'nın dayanışma çağırısını Afrika ülkelerinden bazıları yanıtsız bıraktılar. Suskunluklarıyla emperyalizmle olan işbirliklerini ortaya koyan ülkelerin başında adaların en yakın komşusu olan Gabon geliyor.

Son zamanlarda adalarda bazı yabancı keşif uçaklarının ve gemilerin varlığı gözlenmiş bulunuyor. Hatta bir köylü akşam vakti beş üniformalı ve silahlı kişinin ada sahillerine indiğini görüyor, fakat yapılan aramalar halen bir sonuç vermiyordu. Sao Tome ve Principe Cumhuriyetinin sömürgecilik zamanından kalan 120 kişilik ordusuna, sosyalist ülkelerde eğitilmiş yeni bölükler eklendi. Ayrıca STPKH (Sao Tome ve Principe Kurtuluş Hareketi) halk milislerinin kurulmasını da öngörüyor. Fakat bu güçlerin büyük çapta bir saldırıya karşı koyamıyacağı da açık. Sao Tome ve Principe Kurtuluş Hareketi uluslararası dayanışmaya bu nedenle önem veriyor. Bu arada Luanda ve Bissau yardım çağırısına hemen olumlu yanıt verdi. Ayrıca Angola casus uçak gemilerine karşı Sao Tome ve Principe Cumhuriyetine birkaç tane MİG uçağı gönderdi.

Adanın stratejik önemi diğer ilerici Afrika ülkelerinin egemenliği açısından da büyüktür. Emperyalizm Sao Tome ve Principe adalarını yeniden ele geçirerek komşu ilerici rejimlere ve özellikle Angola'ya karşı bir saldırı üssü oluşturmak niyetindedir.

MİTİNGE ÇAĞRI

Teknik elemanlar 22 Nisan saat 14.00'de Tandoğan'da Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya HAYIR Mitinginde buluşalım.

Namık Kemal Doleneken
TÜTED
Ankara Şube Başkanı

P. 289

İlericiler
demokratlar
sosyalistler
toplumun tüm
yurtsever evlâtları

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

"Ulusal bağımsızlık için NATO'ya hayır mitingi'nde buluşalım

KONUŞMACILAR
★ Behice Boran - TİP Genel Başkanı
★ Özcan KESGEÇ - TİP MYK üyesi
★ Abdurrahman ATALAY - TİP Ankara İl Yön. Kur. üyesi
★ Rahmi SALTUK - TİP üyesi
★ PARTİ KOROSU ve FOLKLOR EKİBİ

22 Nisan 1978 Cumartesi saat: 14.00
Yer: Tandoğan Meydanı

Po: 284

DOGUM

Sevinç ve Ali Osman ÖZKAN ailesinin küçük
"ATILIM,, ın
doğuşuyla mutluluklarını paylaşır,
"ATILIM";a yaşam boyu mutluluklar dileriz.

17.5.1978
Eskişehir

İLERİCİ YURTSEVER
ARKADAŞLARI

P. 286

Dev Maden-Sen: Madenler derhal devletleştirilmeli

★ ÖZEL FİRMALARIN, MADEN YATAKLARININ KAYNAĞINI ALARAK GERİ KALANINI İŞE YARAMAZ HALE GETİRDİĞİ BİLDİRİLİYOR.

ANKARA (İSTA)

Dev Maden-Sen Genel Yönetim Kurulu Toplantısında ülkenin bağımsızlığı konusunda tek koşulun NATO'dan çıkılması olduğu belirtilerek ABD ile yapılmış olan kölelik anlaşmalarına son verilmesi istenmiştir. Toplantıda ayrıca 1 Mayıs İşçi Bayramına büyük bir kararlılık ve disiplinle hazırlanıldığı da ifade edilmiştir.

Dev Maden-Sen Genel Yönetim Kurulu Toplantısını bir konuşmayla açan Genel Başkan Yılmaz Döner maden yataklarının yabancı şirketler tarafından tahrip edildiğini belirterek şöyle demiştir:

«Yeni dönemde çalışma hayatına ilişkin en önemli gelişme Çalışma Bakanlığının 30.1.1978 ve 6 sayılı irade beyanına ilişkin genelgesidir.

İşyerlerinde yetki tesbiti konusunda her türlü sahteciliğin önlenmesi ve sorunun süratle çözümü bakımından bu uygulama tarafımızdan olumlu bir adım olarak değerlendirilmiştir. Fakat asıl çözümün referandum olduğunu ve bu mücadeleyi kesintisiz sürdürmek kararında olduğumuzu belirtmeliyiz.

Bugünkü hükümetin ilgili Bakanlığınca madenlerin devletleştirilmesi konusu ortaya atıldığından beri ileriei kamuoyu bu girişime sahip çıkmış desteklemiştir. Kuşkusuz bu olumlu bir adımdır. Ne var ki bizim üstünde durduğumuz nokta başkadır. Madencilik işkolunda faaliyet gösteren bir sendika olarak tesbit etmiş bulunuyoruz ki «Madenlerin devletleştirilmesi» savı ortaya atıldığından bu yana, madenlerimiz üzerinde özel sektörde bir yağma politikası başlamıştır. Özel firmalar tam bir talan politikası yürütmekte, maden yataklarının kaynağını almakta, geri kalanı işe yaramaz hale gelmektedir. Bu ise açıkça maden yataklarımızın tahrip edildiğini göstermektedir. Madencilik sektöründe özel kesimde yabancı sermaye payının % 92,7 olduğunu belirtirsek bu tahribatın neye vardığı ve kaynağı anlaşılacaktır.

Bu nedenledir ki tahribatın bir an önce önlenmesi için madenlerin süre geçirmeksizin ve en büyük süratle devletleştirilmesinin hayata geçirilmesini istiyoruz. Aksi halde kanun çıktığı gün devletleştirilecek işe yarar yatak az bulunacaktır.»

Sümerbank, formika ve duralite zam yapmayacak

ANKARA (İSTA)

Sümerbank Genel Müdürlüğü bir açıklama yaparak Bolu Tahta Sanayii Müessesesi tarafından üretilen formika ve duralite zam yapılmayacağını belirtmiştir. Sümerbank'ın ürettiği bu tür malların fiyatlarının 1 Kasım 1977'de saptandığı belirtilen açıklamada, Türkiye'deki üretimin yüzde 20-28 dolaylarındaki kısmının kurum tarafından yapıldığı kaydedilmiş ülke gereksiniminin büyük bölümünün ise özel sektörce karşılandığı belirtilmiştir.

Açıklama özetle şöyledir:

«Bolu Sun'i Tahta Sanayii Müessesemizin üretmiş olduğu sümerlit ve sümermika fiyatlarımız 1 Kasım 1977 tarihinde tesbit edilmiştir. Yeni fiyatlarımızın tesbiti konusunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına müracaatımız olmadığı gibi, satışlarımızın durdurulduğu haberi de gerçekleri yansıtmamaktadır. Sümerbank duralitte Türkiye üretiminin yüzde 20'sini ve formikada yüzde 28'ini üretmektedir. Türkiye üretiminin büyük kısmı özel sektör firmaları tarafından karşılanmaktadır. Son zamanlarda girdi fiyatlarında artış nedeni ile, özel sektör fiyatlarında artış olmuştur.

Devlet Bakanı Çetin: "Doğu ve Güney Doğu tümü ile azgelişmiş yöre niteliğini muhafaza etmektedir,,

ANKARA (THA)

Milet Meclisi'nde önceki akşam bir genel görüşme önergesinin müzakeresi sırasında söz alan Devlet Bakanı Hikmet Çetin Doğu ve Güneydoğu Anadolu koylerinin ancak yüzde 30.9'unda elektrik bulunduğunu söylemiş, «Bölgeler arasındaki farklılık azalmamakta, artmakta ve bu bölgemiz tümü ile az gelişmiş yöre niteliğini muhafaza etmektedir» demiştir. MSP Urfa Miletvekili Salib Özcan da bu çevredeki 10 bin köyden 9700'ünde elektrik bulunmadığını, ancak 300 köye elektrik götürülebilmiş olduğunu söylemiştir.

Açıklamalar, Özcan ve arkadaşlarının «Doğu ve Güneydoğu bölgelerinin sorunları konusunda Meclis'te genel görüşme açılması» önergesinin müzakeresi sırasında yapılmıştır. Bakan Çetin, bu arada, Hakkari'nin 341, Bitlis'in 270, Ağrı'nın 557 köyünün hiç birinde elektrik olmadığını, Bingöl'ün 306, Tunceli'nin 435 köyünden sadece birer tanesinde, Muş'un 370, Siirt'in 499 köyünün sadece 2'şer tanesinde elektrik bulunduğunu ifade etmiştir. Bakanın açıklamalarına göre, Diyarbakır'ın 685 köyünden 20'sinde, Erzincan'ın 566 köyünün 34'ünde, Kars'ın 786 köyünün 43'ünde, Urfa'nın 690 köyünün 21'inde elektrik bulunmaktadır.

Romanya Başbakanı Manescu salı günü Ankara'ya geliyor

★ GÖRÜŞMELERDE İKİ ÜLKE ARASINDAKİ TEKNİK, TİCARİ VE SINAİ İŞBİRLİĞİNİN DAHA DA GELİŞTİRİLMESİ İÇİN ÖNLEMLER SAPTANACAK

ANKARA (A.A.)

Romanya Başbakanı Mansa Manescu, Başbakan Bülent Ecevit'in çağrılısı olarak Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunmak üzere 25 Nisan Salı günü Bükreş'den Ankara'ya gelecektir.

Başbakan Ecevit ile Romanya Başbakanı Manescu, başkanlıklarındaki Türkiye ve Romanya heyetleri arasında Ankara'da yapılacak görüşmelerde uluslararası sorunlar gözden geçirilecek, ikili ilişkiler üzerinde durulacaktır.

Görüşmeler sırasında, özellikle, iki ülke arasında çeşitli alanlardaki teknik, ticari ve sınai işbirliğinin daha da geliştirilmesi için önlemler saptanacaktır.

Resmi görüşmelerde ayrıca «Orta Anadolu Rafinerisi», «petrol sondaj araç ve gereçlerinin yapımı», ile «Mazıdağı fosfat yataklarının değerlendirilmesi ve fosfat hazırlanmasına» ilişkin, kredi protokolleri imzalanmış projelerin bir an önce ger çekleştirilmesi için, bağlayıcı kararlar alınması beklenmektedir.

ANKARA'DA MERKEZİ ISITMA SİSTEMİ

Görüşmelerde ayrıca, «Ankarada bir merkezi ısıtma sisteminin kurulması, Yumurtalık Limanından Kırıkkale'ye kadar petrol boru hattı döşenmesi» ve «Türkiye çapında tavuk üretim merkezlerinin yapımına» ilişkin, daha önce ele alınmış projelerin yapılabilirliği konusunda son gelişmeler değerlendirilecektir.

Görüşmelerin ana temalarından biri de, iki ülke arasındaki, Türkiye aleyhine gelişmekte olan ticaretin dengeli bir şekle sokulması olacaktır. Bunun için de Romanya'nın, Türkiye'den ithal ettiği ürünlerin miktarlarının artırılması ve çeşitlerinin genişletilmesi için yeni kararlar alınacaktır.

İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Öte yandan, 1975 yılında iki ülke arasında imzalanan «Ekonomik ve sınai işbirliği anlaşması» uyarınca, Türkiye ile Romanya'nın, «maden çıkarma», «mekanik inşaat ve elektronik sanayi», «kimya petro - kimya sanayi», «hafif sanayi ile tarım ve gıda sanayi» gibi alanlarda işbirliği yapmaları öngörülmüştü. Baş bakan Ecevit ile Romanya Başbakanı Manescu başkanlıklarındaki heyetlerin, Ankara'da yapacakları görüşmelerde, ikili hiç bir sorunu bulunmayan her iki ülkenin, çeşitli alanlarda sürdürdükleri işbirliğini daha genişletecekleri ve karşılıklı ticareti dengeli bir şekilde geliştirmek için gerekli önlemleri alacakları, Dışişleri yetkilileri tarafından belirtilmiştir.

9. Dünya Sendikalar Kongresi'nde, işçi sınıfının birlik ve dayanışmasının önemi vurgulandı

★ KONGREDE, SOSYALİST ÜLKELERİN, BAŞTA SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN ÇIKAR GÜTMEYEN YARDIMLARINDAN ÖVGÜYLE SÖZ EDİLDİ

★ AFRİKA ÜLKELERİNİN SENDİKAL TEMSİLCİLERİ BÜTÜN DÜNYADAKİ İŞÇİLERİN BİRLİĞİNİN ÖNEMİNİ VURGULADILAR VE SÖMÜRGECİLİĞE KARŞI SAVAŞIMIN İLERLETİLMESİ GEREĞİNİ BELİRTTİLER

★ ŞİLİ TOPLAMA KAMPI MAHKUMLARI'NIN YOLLADIĞI BAŞARI MESAJINDA DSF'NİN ÇABALARINDAN DUYULAN MİNNET DUYGULARI İFADE EDİLDİ

PRAG (İSTA)

Çekoslovakya'nın başkenti Prag'da çalışmalarını sürdüren 9'ncu Dünya Sendikalar Kongresinin dünkü çalışmaları sırasında, Meksika, Cezayir, Japonya ve bazı Karayipler ülkeleriyle birlikte çeşitli ülkelerin sendikal temsilcileri söz almışlardır.

Bu arada Şili toplama kampı mahkûmlarından Kongreye bir mektup ulaştırılmış, uluslararası dayanışma ifade edilerek DSF'ye ve savaşımlarına başarı dilekleri iletilmiştir.

Dünya Sendikalar Kongresinin dünkü oturumlarında yapılan çeşitli tartışmaların ana konusunu emperyalist kuruluşların kârları oluşturmuştur. Konuşmacılar, bu tekellerin kârlarının sürekli artış gösterirken, işçilerin yaşam düzeylerinin kötüleştiğini ve ücretlerin çoğunlukla asgari ücret düzeyinde kaldığını belirtmişlerdir.

Bu arada bazı konuşmacılar, delegasyonun coşkun alkışlarına neden olan bir hususa değinmişler, sosyalist ülkelerin, başta Sovyetler Birliği'nin diğer ülkelere ve halklarına gösterdikleri ve çıkar gütmeyen yardımları övgü ile anmışlardır. Aynı gün, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat'ın kongreye gönderdiği «selam mesajı» kongre delegasyonuna sunulmuştur.

Arafat, mesajında, Filistinlilerin ve yurtsever Lübnan halkının ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımlarının zafere dek süreceğini söylemiş, kongreye çalışmalarında ve emekçilerin yararları için yürüttüğü savaşımlarda başarılar dilemiştir.

Afrika'nın güneyinden gelen delegeler ise Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Merkezi binasında bir basın toplantısı düzenlemişler, bütün dünyadaki işçilerin birliğinin geliştirilmesinin ve sömürgeciliğe karşı savaşımın ilerletilmesinin gereğini vurgulamışlardır. Afrika ülkeleri sendikal temsilcileri, bütün dünyanın sendikalarını, ırkçı Güney Afrika Cumhuriyetini boykot etmeye çağırmışlardır.

Öte yandan PRAG'da, bazı kongre delegelerinin de katıldığı bir dayanışma mitingi yapılmıştır. Miting, dünyadaki barış ve toplumsal ilerleme savaşımının birliğini vurgulayan belgiler altında geçmiştir.

ŞİLİ TOPLAMA KAMPI MAHKUMLARININ DAYANIŞMA MESAJI

Dünya Sendikalar Kongresine Şili toplama kamplarında bulunan mahkûmlar bir mektup göndermişlerdir. İmzalar, güvenlik nedeniyle açıklanmamıştır. «Sevgili yoldaşlar» diye başlayan mektup özetle şöyledir:

«Şili'nin siyasi tutuklularıolan bizlerden kardeşçe selamlar.

Kendi ve değişik mesleklerden tutuklu yüzlerce işçi adına, DSF'ye ve onun sosyalist ve kapitalist ülkelerdeki üye merkezlerine, dünyanın bu en büyük sendikal örgütünün üyelerine daha iyi ekonomik ve sosyal koşullar, daha yüksek yaşama ve kültürel düzeyler sağlamak için verdikleri savaşımlarda başarılar dileriz.

Diğer uluslararası sendikal merkezlerle ortaklaşa yürütmekte olduğunuz sayısız faaliyetlere duyduğumuz minneti belirtmek ve teşekkür etmek isteriz. Bu eylemler, bizle, ailelerimizle, örgütlerimizle ve halkımızla dayanışma kampanyalarında daha geniş birlikteliğin sağlanmasına güçlü bir katkıda bulunmuştur.

Bu mesajı, işkolu örgütlerimizin öncüleri olarak kabul ettiğimiz Sendika Enternasyonallerine de iletmenizi rica ederiz.

Bir kez daha size ve temsil ettiğiniz 180 milyon işçiye yürekten selam ve teşekkürlerimizi belirtmek isteriz.

Yaşasın uluslararası dayanışma!»

televizyon

18.30 LASSİE
19.00 ATLIKARINCA (ÇOCUKLARA)
19.30 SPENCER'İN PİLOTLARI
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
21.20 EUROVİSİON ŞARKI YARIŞMASI FİNALİNİN PARİS'TEN NAKLEN YAYINI
23.30 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
07.30 HABERLER
10.01 ARKASI YARIN
10.30 HAFTA SONU (I)
13.00 HABERLER
15.01 Yüksel Kip'den Şarkılar
16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
19.00 HABERLER
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
22.02 Şarkılar Geçidi
23.00 HABERLER
23.10 CUMARTESİDEN PAZARA
01.00 KAPANIŞ

TRT 2

08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.40 Sularımızdaki Servet
12.10 Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah
13.00 HABERLER
14.00 Öğretmenler Odası
14.40 Çevre Sorunları
16.20 ARKASI YARIN
19.00 HABERLER
21.00 Caz Sevenler İçin
23.30 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

TRT 3

07.00 AÇILIŞ
10.00 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
12.45 Tatil Müziği
14.30 Türk Bestecileri
15.00 THM Toplu Programı
16.00 Saz Eserleri
17.30 Gençlerle Birlikte
20.30 Dünya Radyolarından,
01.00 KAPANIŞ

bulmaca

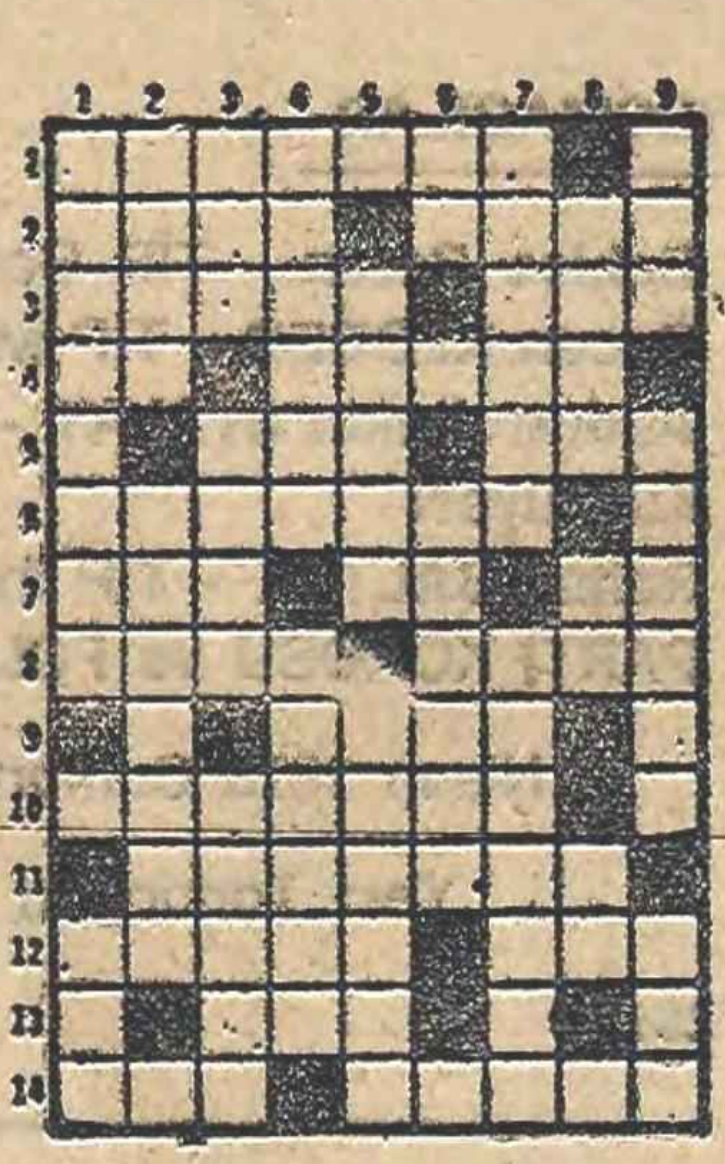

SOLDAN SAĞA:

1 — Şili'de emperyalistlerin giriştiği faşist darbe sonucu öldürülen lider. 2 — Din ile devlet işlerini ayıran - Başın alt - arka kısmı. 3 — Asya'da halkı bağımsızlık mücadelesi veren ülke - Bir emir. 4 — Osmiyum'un simgesi - TERSİ, yan. 5 — TERSİ, Karadeniz Teknik Üniversitesinin simgesi - Yanardağdan çıkar. 6 — Amerika'da bir liman şehri. 7 — TERSİ, kışın yağar - TERSİ, bir emir - Notada durak. 8 — Bir rakam - Sert plastik. 9 — TERSİ, Balkanlarda bir nehir. 10 — Argoda gürültü. 11 — «Basmak» fiiliyle beraber kullanıldığında «kızdırmak» anlamına gelen bir deyim. 12 — Tanrı - Yol - Su Elektrik'in simgesi. 13 — Otomobilin bir parçası. 14 — Grup Emperyalist ülkelerde tekel niteliğini taşıyan mali kurum.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir süre önce Kızıl Tugaylar tarafından kaçırılan ve öldürüldüğü açıklanan İtalyan devlet adamı - Avrupa emperyalistlerinin ekonomik ortaklığı. 2 — Asya'da bir ülke - Verimlilik. 3 — TERSİ, bir hayvan - Amaç, İdeal - Bir kadın adı. 4 — Saf dışı bırakma - Birini azarlamak 5 — Sayı - TERSİ, iftira. 6 — Bir emir - Örnek. 7 — Marks'ın mücadele arkadaşı - Bir Avrupa ülkesinden olan. 8 — Kağıt fabrikasının simgesi - İlave - TERSİ, bir nota. 9 — Şiddetli yağmurlar sonucu meydana gelen afet - Rastgele - Bir göz rengi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Görelilik. 2 — Eziyet - Ne. 3 — ognaT - Raf. 4 — Reel - Hal. 5 — Seçenek. 6 — İz - Töz. 7 — Dün - Lehim. 8 — İc - Peyami. 9 — Mc Namara 10 — tA - Renan. 11 — TC. - Ar. 12 — Ri. İz - Video. 13 — Oymak - Tri. 14 — Ve - aZ.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Georgi Dimitrov. 2 — Özge - Züccaciye. 3 — rineS. 4 — Eyalet - Paravan. 5 — İeT - Çölemerik. 6 — İt - Hezeyan. 7 — Ran - Hararet. 8 — İhale - İmen - Ora. 9 — Kef - Komi - İz.

Kayseri'de kiralık ev bulmak imkansızlaştı

Serpil OKAYBEN
Bildiriyor

KAYSERİ — Kayseri'de son kiralar yasasının çıkmasından sonra kiralık ev bulmak imkânsızlaşmış, bu nedenle birçok kişi otel odalarına yerleşmişlerdir.

Ev yokluğu nedeniyle kiralarda kısa zamanda hissedilir oranda bir artış kaydedilmiştir. Halen Kayseri'de bir gecekondunun aylık kirasının bin liraya kadar çıktığı, normal evlerin ise 2500 liradan aşağı kiralanamadığı belirtilmiştir.

Yapılan araştırmaya göre Kayseri'de kaçak inşaat sayısı da dikkati çeker düzeyde artmış, buna paralel olarak gecekondu yapımları hızlanmıştır. Dar gelirliler, kiralık ev bulamamaları sonucu zorunlu olarak merkez dışında bulunan bağların yazlık evlerini ucuz fiyattan kiralama yollarına gitmişlerdir.

Ayrıca, maddi imkâna sahip kişilerin kaçak inşaatlara yöneldikleri de belirtilmiş ve şöyle denilmiştir:

«Parası olanlar, dar gelirlilere yardım yaptıklarını iddia ederek kaçak inşaatlara girdiler ve yaptıkları evleri 750-1000 TL.den kiralamaya başladılar. Küçük bir sarsıntıda yıkılabilecek tehlikeli yapılarda oturmak mecburiyetindeyiz. Bizim bu halimizle bugüne dek kimse ilgilenmedi. Üstelik Belediye de bu kişilerden yana çıktı.»

Otel odalarında kalan Kayseri'ye tayini çıkmış bazı devlet memurları ise, olayları protesto etmek amacı ile merkezi yerlere çadır kurup konaklayacaklarını belirtmişlerdir.

Balıkesir Sağlık Merkezinde 4 yıldır doktor yok

BALIKESİR, (THA)

Balıkesir Ana Çocuk Sağlığı Merkezinde 4 yıldır çocuk doktoru bulunmaması şikâyetlere yolaçmıştır. Ana Çocuk Sağlığı Merkezindeki görevli doktorun 1974 yılında ayrılmasından sonra yeni bir atama yapılmamıştır.

Sağlık Merkezinde bir çocuk doktorunun bulunmaması üzerine Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına şikâyetler iletilerek bir doktor tayini yapılması istenmiştir.

ÜYELERİMİZE VE HALKIMIZA DUYURU

Ulusal Bağımsızlık için NATO'YA HAYIR Mitinginde bugün saat 14.00'de Tandoğan Alanında buluşalım.

İKD : Çankaya Şubesi
TÜS-DER : Ankara Şubesi
GENEL-DER : Ankara Şubesi

P. 290

BAŞ SAĞLIĞI

Günaydın Gazetesi Depo Amiri

UĞUR
KILIÇCIOĞLU'nun

aramızdan ayrılmasının üzüntüsünü ailesi ve mesai arkadaşları ile paylaşır, kendisine Tanrıdan rahmet dileriz.

POLİTİKA ÇALIŞANLARI

(Po. 288)

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan

Üç yıllık Eğitim Enstitüleri Mektupla Öğretim programlarına kayıtlı öğrencilere 27-30 Nisan 1978 tarihleri arasında yapılmak ve başarısız oldukları tüm derslerden katılmak üzere, yeni bir sınav hakkı tanınmıştır.

1 — 3. sınıfı tekrarlayan Matematik, Fen ve Tabiat Bilgisi Bölümü öğrencileri ile Resim, Müzik, Beden Eğitimi ve Yabancı Dil Bölümlerindeki tüm öğrenciler sınavlara 1976-1977 öğretim yılında yaz kurslarına katıldıkları Eğitim Enstitülerinde, diğer öğrenciler kayıtlı bulundukları Eğitim Enstitülerinde katılacaklardır.

2 — Daha önce 29 Nisan 1978 tarihinde yapılacağı duyurulan tek ders sınavları 27-30 Nisan 1978 tarihinde Eğitim Enstitülerinin açıklayacağı programa göre yapılacaktır.

3 — Öğrencilere «Sınava Giriş Kartı» gönderilmeyecektir.

(Basın 14076 — 218)

ÇAĞIMIZIN AMANSIZ HASTALIĞI

KANSER

Hazırlayan: Hüsnü MAHLİ

Kanser yurdumuzda da önemli bir sorun

-2-

Ana ve babalar, aşağıda gösterilen arazları çocuklarında iki haftadan fazla görürlerse derhal doktora veya sağlık kurumlarına başvurmaları önemle tavsiye edilir.

— Vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen bir şişkinlik, sert bir kitle;

— Çocuğun bilinmeyen nedenlerden dolayı sürekli olarak ağlaması;

— Çocuklarda doğuştan mevcut olan bazı benlerin, veya sillerin büyümeye başlaması;

— Sebepsiz miğde bulantıları ve kusmalar;

— Dışkı ve idrarda meydana gelen anormal değişiklikler (renk, miktar, ağrı);

— Devamlı ve sebepsiz kanamalar, kanla karışık idrar, devamlı burun kanamaları;

— Yürürken sebepsiz sendeleme ve yalpalamalar;

— Çocuğun genel durumunda dikkati çekecek ani bazı değişiklikler.

Yukarda sözü edilen belirtiler karşısında doktara başvurmak kadar isabetli birşey olamaz. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, kanser genellikle çocukları çok tehdit etmez ve çocuklarda nadir rastlanır. Fakat buna rağmen tedbirleri elden bırakmamak ve herhangi bir olay karşısında vaktinde teşhis ve tedavi yoluna gitmek çocuğu bekleyebilecek tehlikeyi önleyecektir.

KANSERE KARŞI MÜDAHALE

Bugün tıp bilimi kanserli hastaları tedavi ederken bir taraftan da araştırmalar, hücre denilen esrarlı varlığın sırrını çözmeye çalışmaktadır. Nitekim hücre hakkında bugün pek çok yeni şey bilinmektedir. Eskiden kanser hücrelerinin vücutta normal hücrelere dayanmadan doğrudan doğruya kendi başına geliştiği ve bundan ötürü vücudun buna karşı hiç bir direnci olmayacağı tezi savunulurdu. Bugün ise, bu sav tamamiyle çürütülmüştür. Kansere karşı vücudun bir savunma direnci olduğu kesindir. Araştırmacılar yüzlerce değişik yoldan araştırma ve deneylerini yürütmektedirler. Örneğin ABD'de OHİO Eyalet Hapishanesindeki mahkumlar gönüllü olarak kanser araştırmalarına yardımcı olmayı ve kendi üstlerinde gerekli deneylerin yapılmasını kabul etmişlerdir. Bu gönüllü mahkumlara canlılıklarını koruyan kanser hücreleri zerkedilmiş, sıhhatli olanlar bu zerki kısa zamanda vücudlarından atmışlardır. Fakat bazı hastalıklı gönüllülerde özellikle vücutlarında kanser olanlarda aynı tür kanser hücreleri üremeye devam etmiştir.

Bu araştırmanın sonuçları şu soruları ortaya koymuştur:

— Bazı insanların doğuştan kansere karşı bir muafiyetleri mi vardır?

— Vücutta doğuştan böyle bir muafiyet varsa olmayanlara sonradan böyle bir muafiyet kazandırılamaz mı?

Bugünün araştırmalarının büyük bir bölümü bu konu üstünde geliştirilmektedir. Bilim adamları kanserli bir hastada mevcut olmayıp normal bir insanda mevcut olan böyle bir muafiyet faktörünü araştırmaktadırlar.

Farelere de yapılan belirli tür kanser hücresi aşılamaları belirli bir devre sonra eski etkisini göstermemeye başlamıştır. Bu da insanların tifo veya çocuk felci hastalıklarına karşı kazandıkları muafiyet gibi hayvanların da kansere karşı bir muafiyet kazandığını ispatlamaktadır.

Her yeni buluş bir başka soruyu ortaya koymaktadır. Fakat gerçek şudur ki bütün bu sorular ve çözümlemeler bir gün bilmece kutularındaki yerlerini anlamlı bir şekilde alacaklar ve bu şekilde kanser afeti de kontrol altına girmiş olacaktır.

KANSER VE ÇEVRE..

Kanserin nedenlerinin kesinlikle bilinmemesine karşın, kanserin sebeplerinden bir çoğunun içinde yaşadığımız çevre olduğu kesindir.

Bir çok kanser cinsinin sebepleri bilinmektedir. Bunların arasında çevre öğeleri büyük yer işgal etmektedir. Örneğin çevremizdeki kirli hava ve içtiğimiz sigara akciğer kanseri yapabilir.

Akciğer kanseri günde bir paket sigara içenlerde 10 defa, bir paketten fazla içenlerde 20-30 defa daha fazla görülmektedir.

Sigaranın bu kötü etkisi, dudak, ağız ve gırtlak kanserleri için de aynı şekilde söz konusudur.

Öte yandan fabrikaların ve binaların bacalarından tüten dumanlarla otomobillerin çıkardığı eksoz gazları havanın kirlenmesine neden olurlar. Bu şekilde kirlenen hava da solunum yolları kanserlerini artıran en büyük nedenlerden biridir.

Bunun gibi çevreyi kirleten her şey her türlü hava ve çevre kirliliği de kanser sebebi olabilir.

TÜRKİYE'DE KANSER

Türkiye'de kanser en sık rastlanan hastalıklar arasında kalp hastalıklarından sonra ikinci sırayı alıyor..

1-7 Nisan Dünya Kanser Haftası nedeniyle Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi adına Konsey Başkanı Dr. Erdal Atabek yayınladığı bildiride Türkiye'de ilerleyen yaşların hastalıkları arasında kanserin ikinci sırayı aldığını açıkladı.

Bildiride Türkiye'de yaş dilimlerine göre kanserden ölümler verilmiş ve kanserin yerine göre ölüm sayıları ve genel ölümlere göre binde oranı verilmiştir.

Yaş dilimlerine göre Kanser'den ölümler aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir.

0 — 1	yaş	60
1 — 4	yaş	83
5 — 14	yaş	150
15 — 24	yaş	239
25 — 34	yaş	293
35 — 44	yaş	597
45 — 54	yaş	1086
55 — 64	yaş	1843
65 — 74	yaş	1709
Bilinmiyen		99

Kanserin yerine göre ölüm sayıları ve genel ölümlere göre binde oranı da aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir.

Kanserin yeri	Ölüm sayısı	Genel Ölümlere oranı (binde)
Ağız ve Farenks	19	Binde 0,14
Yemek borusu	80	0,71
Miğde	1238	11,01
Rektüm hariç barsaklar	270	2,40
Rektüm	64	0,57
Carenks	370	3,29
Bronş, Akciğer	1680	14.94
Meme	222	1,98
Rahim Boyu	4	0,04
Rahimin diğer kısımları	187	1,66
Prostat	240	2,13
Deri	55	0,49
Kemik ve bağ dokusu	70	0,62
Diğer yerlerde	2589	23,03
Lösemi	410	3,65
Lenf	161	1,43

YARIN
KANSER SAVAŞIMI DA ÖZÜNDE SOSYAL VE EKONOMİKTİR

TARİŞ iplik fabrikası dosyası

FAŞİSTLERİN AT OYNATTIĞI TARİŞ

Süleyman Coşkun

Komando yalanı ortaya çıkıyor

-9-

Yaa işte böyle Nevzat Karademir dünyanın en masum insanlarından biridir. Bu ifade tutanağını neden mi aldık diziye? Neden olacak biraz da komando yalanının ne olduğunu görebilmeniz için. Aynı olayda yakalanan Ayhan Kul adlı adamın ifadesi ile karşılaştırıldığında hayli ilginç noktalar çıkıyor ortaya. Kul'un ifadesi de şöyle:

«Ben 14 Ocak 1976 tarihinden itibaren TARİŞ eski Genel Müdürü Orhan Davut'tan almış olduğum tavsiye kartıyla Çiğli TARİŞ İplik Fabrikasında çalışmaktayım. 1978 senesi 1 nci ayında aynı fabrikada işçi olarak çalışır ve Oba Başkanı rütbeli Hüseyin Öztürk bana gelerek seni tetkik ettik, siyasi düşüncelerini öğrendik, takip ettik bundan böyle C vardiyası oymak başkanısın. Bize her hafta vardiya içindeki durumları, iş yerinde ikilik çıkartanları, ülkücü düşünceleri bir raporla bana bildireceksin dedi. Bende bu tarihten sonra her hafta kendisine rapor verdim. Aslında oymak başkanlığı görevini almak istemedim. Fakat bu görevi almak istemediğim takdirde kendime zararlı birtakım hareketlerin yapılacağı düşüncesiyle kabul etmek mecburiyetinde kaldım. Benim gibi oymak başkanı olarak görev yapan fabrika içinde birçok arkadaşımız vardır. Erden Şahir ve kendilerini tanıyıp isimlerini bilmediğim birçok kimse bu işle görevlidir. Bizim Vardiyanın Oba Başkanı Hüseyin Öztürk'tür. Diğer vardiyalarda da oba başkanı olduğunu tahmin ederim. Ukata isimlerini bilmiyorum. Oba Başkanları Ülkücü İşçiler Derneğinden aldığı emirleri bize iletirler biz yerine getirmeye çalışırız. Mesela herhangi bir yürüyüşe veya dernekte nöbete adam isterler. Bunları fabrika içerisinden bu derneğe kayıtlı olanlardan veya bize düşünce olarak sempati duyanlardan temin ederek göndeririz. Ali Arıkan, Mehmet Doğan, Ahmet Demircili, Feyzullah Okul, Mustafa Ay, Ramazan Akıncı, Üzeyir Er ve Veli Bektaş isimli işçi arkadaşları da bir kaç defa Ülkücü İşçiler Derneğine nöbete gönderdim.

Bildiğim kadarıyla oba başkanı ve oymak başkanlığı görevleri Ülkücü İşçiler Derneği kanalıyla bize intikal eder Oba Başkanı Hüseyin Öksüz'ün bu hususta daha geniş bilgileri olması gerekir. Bizim oba başkanına vermiş olduğumuz raporlar oba başkanı tarafından Ülkücü İşçiler Derneğine iletilir. Onlar da değerlendirmesini yaparlar. Ancak dernekte bu işlerle ilgili kimseyi tanımam yalnız sık sık derneğe gider gelirim. Yönetimdeki kişilerin isimlerini bilmem. Fabrikada oba başkanı yardımcısı da Nevzat Karademirdir. Çünkü Hüseyin Öksüz (Öztürk) bize ben olmadığım zamanlarda durum ve raporları Nevzat Karademir'e bildireceksiniz demişti. Faolduğundan Nevzat Karademir'le hiç irtibatımız olmadı. Daha evvelce Ülkücü İşçiler Derneğine aidat ödemekteydim. Kendilerine durumumun bozuk olduğunu anlattıktan sonra ve oy kat Hüseyin Öztürk hergün işyerinde mak başkanı olarak vazifelendirilince bu aidatları vermiyorum. Fabrika dışında herhangi bir hadise ile ilgili olarak vazifelendirilmiş değilim. Bugün servis otosunda üzerimde yakalattığım silahı da bir sene önce memleketten almıştım. Çünkü, düşüncemiz haricindeki kişilerce baskı görüyordum. Ve icabında da dövülüyordum. Solculardan kendimi korumak için silah taşımak ihtiyacını duydum. Fakat sık sık tabanca taşımam, silahı hiçbir olaya da karışmadım. Bugün birlikte tabanca yakalattığımız Nevzat Kandemir'in de yakalattığı tabancasının kendine ait olup olmadığını bilmem. Ben Oymak Başkanıyım işyerinde işçi arkadaşların durumlarını, ülkücü düşünceleri taşıyıp taşımadıklarını, aykırı düşüncede olup olmadıklarını ve oba başkanı ile dernek tarafından istenen yürüyüş ve toplantılarla dernek nöbetçisi olarak tefrik ettiğim arkadaşları bu yerlere gönderirim. Oba Başkanına vermiş olduğum haftalık raporda bugün üzerimden çıkan planga pusuları arkasına yazdığım raporların aynısıdır. Oba Başkanı emriyle veya Ülkücü İşçiler Derneğinden almış olduğum emirle gerek fabrika içerisinde, gerek dışarıda düşüncelerini aykırı bulduğum kişilere veya bu tür kişilerin iştigal ettikleri yerlere karşı hiçbir zararlı faaliyette bulunmadım. Veya kendi arkadaşlarımla birlikte bu tür olaylara karışmadım. Tabancayı kendimi korumak için taşıyorum.»

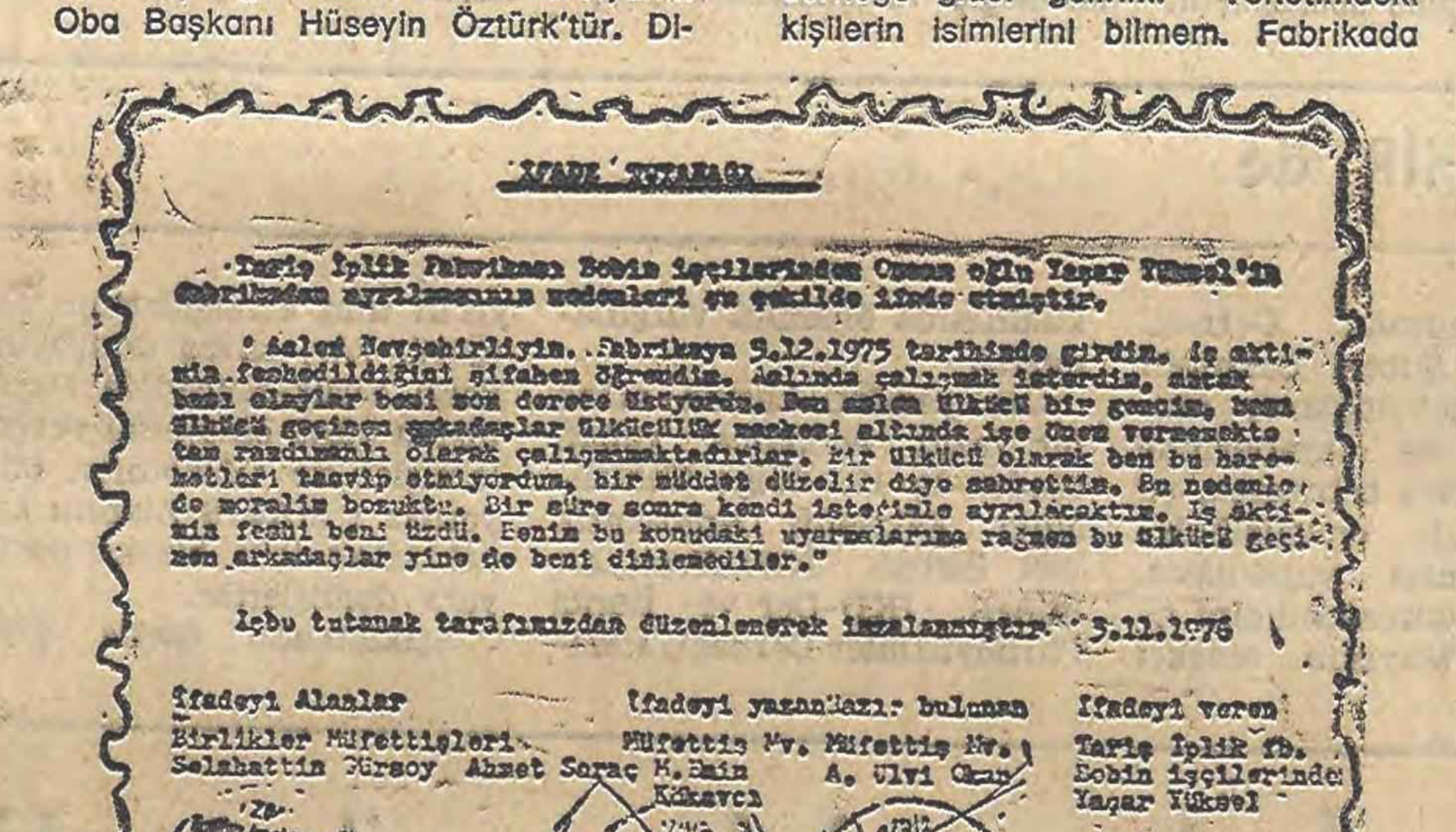

İFADE TUTANAĞI

Tariş İplik Fabrikası Bobin işçilerinden Osman oğlu Yaşar Yüksel'in fabrikadan ayrılmasının nedenleri şu şekilde ifade etmiştir.

"Aslen Nevşehirliyim. Fabrikaya 5.12.1975 tarihinde girdim. İş aktimin feshedildiğini şifahen öğrendim. Aslında çalışmak isterdim, ancak bazı olaylar beni son derece üzüyordu. Ben aslen ülkücü bir gencim, bazı ülkücü geçinen arkadaşlar ülkücülük maskesi altında işe önem vermemekte tam randımanlı olarak çalışmamaktadırlar. Bir ülkücü olarak ben bu hareketleri tasvip etmiyordum, bir müddet düzelir diye sabrettim. Bu nedenle de moralim bozuktu. Bir süre sonra kendi isteğimle ayrılacaktım. İş aktimin feshi beni üzdü. Benim bu konudaki uyarmalarıma rağmen bu ülkücü geçinen arkadaşlar yine de beni dinlemediler."

İşbu tutanak tarafımızdan düzenlenerek imzalanmıştır. 5.11.1976

İfadeyi Alanlar	İfadeyi yazanlar bulunan	İfadeyi veren
Birlikler Müfettişleri Selahattin Gürsoy Ahmet Saraç	Müfettiş Mv. Müfettiş Mv. M. Emin Kökavcı A. Ulvi Okan	Tariş İplik fb. Bobin işçilerinden Yaşar Yüksel

YARIN
AP - MHP ÇEKİŞMESİ

Tutsak kaynaklar ülkesi TÜRKİYE

HAZIRLAYAN: MEHMET ERHAN ÜNAL

Güvenilir (!) bir memur: Necip TOLON

Fosfat konusunda bir adamın devlete attığı yağlı bir kazık vardı ve bu kazık devlete yıllar boyu milyarlarca liraya malolmuştu. Bu konuya daha önce geleceğimizden, şimdilik Fosfat'ın kısa bir tarihçesini yapalım:

Dünya halklarının kırsal alanlardaki tarım üretiminde bir «dost» olarak sahip çıktıkları fosfat, Türkiye'de devlet eliyle hep öksüz bırakılmıştır. Gerek kimya sanayiinde, gerekse tarım alanında önemli bir yere sahipti bu yeraltı kaynağı. Ve Emperyalistlerin «fosfata hücum» saldırısına uğrayan topraklarımız, 1909'da başlayan aramalarla altüst edilmişti. Geçici bir şans olarak kabul edelim ki Almanların, İngiliz ve Fransızların bu aramalarından sonuç çıkmamış onlar da «umudumuz fosfat» demekten vazgeçip, bohçalarını toplayarak çekip gitmişlerdi.

Ancak aramalara devlet kanalıyla devam edilmiş «nasıl olsa bulunur» umudu beslenmişti. Özellikle fosfata duyulan önem 27 Mayıs «geçici el değiştirme» askeri hareketinden sonra

-14-

daha da artmış, az da olsa araştırılma eylemi hız kazanmıştı. Gelgelelim bu araştırmalar TOLON adında bir Türk vatandaşının (!) hammiyetli, vatansever, millî hizmetleri sonucu hiç de umulmadık bir yöne gitmişti.

YİNE AMERİKAN PARMAĞI

Her yıl milyonlarca lira fosfat ithaline gidiyordu. Bunu önlemek için bir yandan araştırmalar yoğunlaştırılıyor, öte yandan da yurt dışına «görgü ve bilgilerini arttırsınlar» diye uzmanlar gönderiliyordu. Ve her alanda olduğu gibi bu alanda da Amerika'nın parmağını görmek mümkündü. Fosfat arama işini Maden Yardım Komisyonu yüklenmişti ama, bu komisyonu oluşturan sermayede Amerika'nın da hatırı sayılı payı vardı. Geri kalan sermaye ise Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği ile devlete aitti. Kuşkusuz Amerika fosfata parmağını sokarken bazı koşullar da öne sürmüştü. Örneğin, Maden Yardım Komisyonunun yürürlükteki yasalar gereği fosfat alanlarını kapatma yetkisi yoktu. Ne garip tir ki, devletin elinde olması gereken bu yetki «ancak özel sektör kapatabilir» üçkâğıdıyla el değiştirmişti. Yani fosfat bulunsa bile devlet «benimdir» diyemeyecekti.

VE... BULUNUYOR

Uzun araştırmalar ve çalışmalar sonucunda Mardin'in Mazıdağı bölgesinde fosfat bulunuyor ve haber bir anda tüm yurda yayılıyordu. İnönü Hükümeti bile o günü «tarihi» diye nitelemişti. Artık fosfat ithal edilmeyecek, gerek kimya, gerekse tarım alanında daha büyük başarılara ulaşılacaktı. Ancak yasalar gereği bu alanı kapatma diye bir sorun çıbanbaşı gibi ortada duruyordu. Doğaldır ki ilk akla gelen, fosfat arama eylemine önemli katkılarda bulunmuş, aynı zamanda devlet memuru olan bir kişi, Doktor Jeolog Necip Tolon olmuştu. Tolon «bilgisini görgüsünü arttırsın» diye yurt dışına gönderilen uzmanlar arasındaydı.

Evet, ilk akla gelen kişi Mardin'de bulunan Necip Tolon olmuş. Ankara'dan verilen buyruk üzerine Tolon'un adına kapatma ruhsatı için gerekli hazırlıklar tamamlanmıştı. Böylece kimse bu alana gelip arama yapamayacak, devlet fosfat alanlarının tek sahibi (!) olacaktı. Tolon ise işin paravanasıydı sözde.

Gelgelelim hiç de evdeki hesap çarşıya uymadı. Güvenilir devlet memuru Tolon bir başına devlete posta koymayı becermiş, «kan çıbanı» gibi uzun yıllar başlıbaşına bir sorun olmaya devam etmişti.

Mazıdağı fosfatlarının bulunmasından bir yıl sonra Necip Tolon Ankara'ya çağrılıyor ve oynanan oyunun ikinci perdesi açılıyordu. Bundan sonraki bölümü gazeteci Mustafa Ekmekçi'nin 1973'de Yeni Ortam gazetesindeki yazılarıyla sürdürelim:

UÇTU UÇTU FOSFAT UÇTU

Mazıdağı fosfatları bulunduktan sonra çalışmalar durmadı elbette. Bir yandan da yeni sahaların bulunması için milyonlar harcandı. Mazıdağı fosfatlarının bulunmasından bir yıl sonra, Dr. Necip Tolon bir gün Sanayi Bakanlığına çağrıldı. Necip Tolon Maden Yardım Komisyonunda çalışıyordu. Ayrıca Mazıdağı fosfatlarının sahibi olarak görünüyordu.

Tolon atlayıp Sanayi Bakanlığına gitti. Kendisini çağıran kişinin karşısına çıktı. Hükümet yetkilisi sözü uzatmadan doğrudan doğruya konuya girdi:

«— Ülkeye büyük hizmetlerde bulundunuz. Sağolun. Ayrıca bu yaptıklarınız elbette unutulmayacaktır. Onu sonra görüşürüz. Ancak, şimdi ülkenin fosfata ihtiyacı var. Biz, dışardan ithal etmekten kurtulmayı istiyoruz. Bunun için de, elimizdeki yatakları işletmemiz gerekli...»

«— İyi olur» dedi Tolon...

Yetkili devam etti:

«— Fosfatları işleyecek, kuruluşu oluşturmak üzereyiz. Ancak, önce adınıza alınmış bulunan ruhsatların devri gerekmektedir.»

Tolon oturduğu yerden şöyle doğruldu ve «siz başlayın ama» dedi. «Benim yapacak bir şeyim yok...»

YARIN
DENİZ BAYKAL'A İKİNCİ MEKTUP

---

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-73-

Uzun Sadık kahvenin sol bucağına, sandalyenin birine oturmuş, birine ayaklarını uzatmış, yandaki sandalyenin birine de şapkasını koymuştu. İki eliyle de yanlardan birer sandalyeye yapışmış, dört sandalyenin ortasında eli boş yaylanıp sallanıp duruyordu.

Yanlış Duran, kahvenin kapısından içeri girdi durdu. Yanına yönüne bakındı. Uzun Sadık'ı görünce ondan tarafa yürüdü.

Bu arada Uzun Sadık olanca sesiyle gürledi:

«Gel bakalım koca arkadaş! Vay benim Yanlışım! Nerelerdesin sen yahu?» Acar sesi zil gibi ötüyordu.

Saçı sakalı başını almış... Bacağında el dokuması bir pantolon, ayağında «Derbey» marka bir lastik ayakkabı vardı. Bedenine büyük, ulgun, boz bir ceket, yakaları kirlenmiş ala bir gömlek giymişti. Yamalı şapkasının şibiği kendiliğinden sola doğru iyice kaymıştı.

Sadık:

«Saçın sakalın birbirine karışmış senin yahu! Gel şöyle yanıma otur.»

Duran, cansız cansız:

«Karıştı,» dedi sandalyeye ilişirken.

«Bire yahu iyice de kırarmış senin saçların, n'oldu sana öyle?»

Yanlış, ne gelir elden, der gibicesine boynunu büktü:

«Kırardı işte.»

Uzun Sadık soruyordu:

«Ne yaptın davayı, tarla işini adamım?»

«Mahkemeye verdim geldim,» dedi gülmeğe çalışarak.

O sırada bir kaç kişi yanlarına yanaştı. Böylesi sohbetler hiç yalnız kalmazdı. Üstelik Uzun Sadık'ın sesi, gelin lan hep burayı dinleyin, der gibi ötüyordu. Sadık:

«Mahkemeye verdiğini epey oldu ya. Eee?» diye israr etti.

Yanlış yine kolları sıvadı:

«Buradan Karaman'a varır varmaz Galip Bey'in dayrasını sordum. İlerde, dedi birisi. Yürüdüm. Biraz gidince bir daha sordum. Sağa sap, dedi adam, saptım. Gelip Bey'in dayrasına vara kadar kaç kişiye sorduysam hemen tarif ettiler. Adam öyle namlanmış ki, herkes tanıyor, çocuklar bile...

Uzun Sadık derinden bir soludu, ellerini çırptı:

«Vay anassını vay be, vay dünya vay be,» diye söylendikten sonra kahveciye bağırdı: «Nori, bir çay yap Yanlış'ıma, demli olsun çay,» dedi.

Duran'a Döndü yavaşça:

«Bir de cigara sarıversem dumanlar mısın Yanlış'ım?»

Evet anlamında başını salladı:

«Tazeden bir çocuk, Galip Bey meşkul amca, şöyle otur biraz, dedi, oturdum. Yarım saat mı, bir saat mı sonra içeri çağırdı, girdim. Elini uzattı tokalaştık. Yaşlıca iri sarışın bir adam. Çenesinin altından, boynundan kaba etler sarkmış.»

Etraftan:

«Tamam o işte.»

«Galip bey o!»

«Varanın öşürünü alan o.»

«O koca deyus işte,» dediler.

Bu sırada Duran'ın çayı geldi. Sadık da tütünü sarmıştı, eline verdi. Duran sigarayı ağzına kıstırınca, Sadık benzinli çakmağı çaktı, uzattı. Öteki başını yere eğdiğinden, sigaranın dumanı tüm gözlerine gitti. Çabuk çabuk gözlerini öfeledi, duman kalabalığından başını az geri çekti, çayın şekerini attı, karıştırırken başladı:

«Adımı sordu, Adım Duran, dedim. Anlat bakalım Duran efendi, dedi. Anlıyabiliyor musun Duran efendi, diyor bana. Efendime söyliyeyim, ben anlatmaya başladım...»

«Bizim köyde bir Sahtekâr Ahmet var, herkes ona Sahtekâr Ahmet, der. Adı üstünde Sahtekâr Ahmet. Köyde işi gücü sahtekârlık. Hali vakti iyi. Zengin. Zenginliğine güvenir, gözünün kestiğine sahte senetler uydurur. Kırdığı ceviz kırkı geçti. Ekmekçi Ahmed'i, Kara Ahmed'in...

«Bir dakka Duran efendi, dedi, durdum. Üstadım bana olayın özü lâzım, sen bana onu bir anlat» dedi. Yani beni uyardı.

«Benim Kulaca'da on dönüm tarlam vardı, onu Sahtekâr Ahmet gaspetmiş Goya ben ona satmışıyım. Benim ne yer satmadan haberim var, ne de senetten. Senedim var, dermiş, ben imza atmasını bilmem ki! Yaaa Galip Bey, ben imza atmasını bilmem işte. Hiç bir kâhıda küreğe de imza atmadım, dedim.

«Öyle bir yaz ki, birem birem hepsini yaz, yaz ki okuyan gözyaşlarını tutumasın, dudaklarını kemirsin... İnanmazsa gelsin görsün Sahtekâr Ahmet parasına güvenip köyde fakirlere neler ediyor.

«Ben anlattıkça adam öyle derinden dinledi düşündü ki, nerdeyse ağlıyacaktı. Kalemin arkasını ağzına soktu, bir yandan bir yana gezdire gezdire o kadar ciddi dinledi düşündü ki... Adamın ağzında dişleri yok, hepsi dökülmüş. Dökülmüş ama, bu işlerin de profosörü olmuş. Kanunları, maddeliri öyle biliyor ki, en ufak noktasına kadar bir bir...

«Epeyce durup düşündükten sonra, hımmm etti, ağzından kalemi çıkardı, masaya yanaştı. Eksikleri o sordu, ben söyledim; o sordu ben söyledim. Hepsini not etti.»

Uzun Sadık, bir hayret çığlığı daha attı, durup dururken:

«Vay anassını vay, beeeeh, hadi dere boyu su basar da ondan kıymetli deyelim, kıraçlara bayırlara ne oldu?»

Sadık'ı destekleyenler oldu engin bir mırıltıyla:

(DEVAM EDECEK)

Maden - iş Sendikası 3. Bölge Temsilciler Meclisi 1 Mayıs hazırlıklarını değerlendirdi

★ **BÖLGE TEMSİLCİLER MECLİSİ 1977 1 MAYIS'INDA YAPILAN PROVOKASYONA, 1978 1 MAYIS'ININ KİTLESEL OLMASIYLA BİR DERS OLACAĞINI KARAR ALTINA ALDI**

Atis: “Egeliler 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanına akacak,,

★ **CEMAL KIRAL, 1 MAYIS KOMİTELERİNİN ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE'NİN HAYATA GEÇMESİ İÇİN ÇALIŞMALARINI YÜRÜTECEKLERİNİ VURGULADI...**

İZMİR (İSTA)

Türkiye Maden-İş Sendikası İzmir Bölge Temsilciliği Temsilciler Meclisi önceki gün toplanarak 1 Mayıs çalışmalarını değerlendirmiştir. Temsilciler Meclisi, Toplantısını bir konuşmayla açan **Bölge Temsilcisi Vural Atis**, 1 Mayıs'ın doğuşu ve 1925 1 Mayıs'ından 1976 1 Mayıs'ına kadar geçen zaman içinde Türkiye'de 1 Mayıs kutlamalarının çetin ve zor koşullar içinde yapıldığını belirtmiş 1976, 1977 1 Mayıslarının işçi sınıfının gücünü ortaya koyduğunu söylemiştir. **Atis** yapılan çalışmaları da değerlendirmiş komitelerin çalışmalarının ilerlediğini açıklamıştır.

Vural Atis'ten sonra Temsilciler Meclisinde konuşan **Cemal Kıral**, bölgedeki 1 Mayıs çalışmaları üzerine ayrıntılı bilgi vermiş, semtlerde, fabrikalarda, köylerde kurulan 1 Mayıs Komitelerinin 1 Mayıs'tan sonra dağılmayacağının Ulusal Demokratik Cephe'nin hayata geçmesi için korunacaklarını belirtmiş, 1 Mayıs için kitlesel seminerlerin sürdürüldüğünü açıklamıştır.

Daha sonra söz alan fabrika temsilcilerinden **Aziz Ülkü, Nihat Okal, Osman Çetin ve Ahmet İmamoğlu** fabrikalardaki çalışmaları anlatmışlardır. Temsilciler Meclisi Ege Bölgesi Metalurji işçilerinin 1 Mayıs'a aktif olarak katılacağını, 1 Mayıs provokasyonuna en iyi cevabın 1978 1 Mayısının kitlesel kutlamasıyla bir ders olacağını oybirliği ile kararlaştırmıştır.

ESKİŞEHİR' de

İlerici Kadınlar Derneği Eskişehir Şubesi Sekreteri Ayşe Eren çalışmaların mahallelerde ve işyerlerinde yürütüldüğünü belirterek, şubede ve bağlı temsilciliklerinde panolar yapıldığını, seminerler düzenlendiğini açıklamış 1 Mayıs'ın emekçi kadınlarca önemini vurgulamıştır.

Öte yandan basına ortak bir yazılı açıklama yapan Maden-İş 12. Bölge Temsilciliği, Eskişehir Demokratik İşçi Birliği, İGD Eskişehir Şubesi, İKD-Der ve İlerici Şarhöyüklüler Derneği, 1 Mayıs'ın tüm emekçilerinin sömürü, kâr, savaş dünyasına karşı Birlik-Mücadele Dayanışma günü olduğunu vurgulamışlar ve «Yüzbinler, milyonlar 1 MAYIS Alanını kucaklamak için bizleri bekliyor» demişlerdir.

Açıklamada özetle şöyle denilmiştir: «Günümüzde 1 MAYIS tüm ülke emekçilerinin sömürüsüz, baskısız ve savaşsız bir dünya için BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASI, BARIŞ, TOPLUMSAL İLERLEME ve SOSYALİZM mücadelelerinin ayrılmaz bir parçası olmuştur.»

“1 Mayıs'a doğru, bir sevda var bir de hasret UZEL'de,,

SÖYLEŞİ:
KUDRET YILDIRIM

Uzel'in önünde resim çektiler. Bu pankart altında tanıyın bizi.

Üç karanfil açar
kanayan yaramızda
Hasan, Ziya, Kahraman
üç Uzel'lim
üçü de aramızda

Hani yorgun bir işçi yemek paydosunda bir kenara çekilir de, bağdaş kurar oturuverir ya. Hani su içer avludaki çeşmeden. İşte öylesine bir yorgunluk ve öylesine bir susuzluk içindeydi Uzel'liler. Uzun uzun soluyorlardı yanlarına vardığımızda. Yüreklerinin atışı, göğüslerini genişletiyor ve gözlerinde tükenmez bir coşku zonkluyordu hepsinin. Belli ki bir telaş ve davranış içindeydiler. İşçi ceketinin kolları sıvalı baştemsilci Tahsin, başını sağ eline yasladı daldı gitti bir ara. Sonra bakışlarında beliriveren bir dirençle **«yıldırmadı zulüm bizi»** diye söylendi. Geçen yıl **1 MAYIS**'ta kahpe kurşunlarla vurulan üç arkadaşını anımsamıştı herhalde. Bunu, yüzüne vuran temiz işçilik duygularından anlamak mümkündü. Mümkünmüydü unutmak kanayan bu üç yaranın acısını.

Ölenlerin aileleri için kendi aralarında 270 bin küsur lira toplamışlar, geçen bayram çocuklarını giydirmişler. İşçilere bakılırsa onlarda gelecek bu yıl 1 MAYIS alanına. **«biz ancak o zaman teselli buluruz»** diyorlarmış. **«Onlar geçen yıl görevliydiler. Bu yıl görev bizde»** dedi Mehmet. Sonra **«Burada 1500 işçi çalışır hepimizde oradayız»** diye ekledi.

Savaşım belgileriyle donatılmış temsilcilik odasının kapısı aralandı birden ve Rıfat girdi içeri. Elindeki pankartı göstererek, avluda toplanan arkadaşlarının bir dileğini aktardı. Sonra açtıkları koca pankartın arkasına geçtiler, topluca bir resim çektirdiler. Adının Recep olduğunu söyleyen bir işçi **«bu kadar»** dedi. **«Hepimizle ayrı ayrı konuşmaya vaktiniz yoktur herhalde. Uzel'in önünde resim çektiniz Bu pankartın altında bilsinler bizi.»**

Savaşımın, genel başarısını belirleyen ve beraberinde getirdiği aşamalarla yeni atılımların yayı olmaya hak kazanan dönemeçler vardır.

Çetin mücadele günleriyle yaşanılan son üç yıl içinde, ardıcıl kazanımlarında müjdecisi olan en büyük dönemeç, hiç kuşkusuz **1 MAYIS**'tır.

İşte 1 MAYIS geliyor. İşte Uzel'liler. Bayram arefesinde giyinen çocukların sabırsızlığı içindeler. Şimdiden açmışlar bayraklarını. **«Bu Alan 1 MAYIS Alanıdır» - «İşçi Sınıfının Partisine Özgürlük», «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz»**

gözyaşlarımızda göleklenen
geçen Mayısta
ağlama leylim beri gel
diyordu Uzel'ii Ahmet
Nisanda
ama mutlaka Mayısta
tomurcuk serpilir
çiçeğe sarar ağaçlar
kanayan yaramızda.
salgın sel caddelerde
bir sevda, birde hasret püsküren
baharımızda...

Faşistler, İsdemir'de terör estiriyor

★ **İŞÇİLERE ÜÇ HİLAL'Lİ MHP AMBLEMLİ NAVLU DAĞITILDI.**

★ **İSDEMİR'DE TÜRKEŞ'İN «BÜYÜK YÜRÜYÜŞ»TE YAPTIĞI KONUŞMA İSDEMİR İÇİNDE VE DIŞINDA HOPARLÖRLERLE YAYINLANIYOR...**

İSKENDERUN (İSTA)

İskenderun Demir ve Çelik Fabrikası'nda faşist terör estirilmek istenmekte ve işçiler üzerindeki baskılar giderek yoğunlaştırılmaktadır.

Önceki gün saat 9'da İsdemir Otomasyon Ünitesinde çalışan **Selahattin Uygaç** adlı bir işçiye, adının **Yaşar Mazı** olduğu saptanan bir ülkücü faşist saldırıda bulunmuş ve işçinin ağır yaralanmasına neden olmuştur. Diğer yandan başka ünitelerde de baskı ve terör estirilmesine devam edildiği ve işçilerin sindirilmek istendiği öğrenilmiştir.

İŞÇİLERE ÜÇ HİLAL'Lİ HAVLU VERİLİYOR.

Ayrıca toplusözleşmelere göre yılda iki kez verilen havlu dağıtımı İsdemir'de başlatılmıştır. Dağıtılan son havlular üç hilalli olarak dağıtılırken işçiler havluyu almamakta ve bu durumu protesto etmektedirler. Havluların Osmaniye **İlçesi MHP Yönetim Kurulu üyesi Rıza Hürmet**'ten ihalesiz olarak alındığı bildirilmiş son dönemde 55.000 havlu siparişi verilmiştir. Siparişlerin MC döneminde atanan muhasebe ve satış müdürlükleri tarafından yapıldığı öğrenilmiştir.

TÜRKEŞ'İN KONUŞMASI YAYINLANIYOR.

Öbür yandan Türkeş'in Ankara'da yapılan «Büyük Yürüyüş»teki konuşmasının fabrika içine ve dışına hoparlörlerle yayınlanmaktadır. İşçilerin yoğun olarak toplandığı bölgelerde yayınlanan konuşmalardan işçilerin büyük tedirginlik duyduğu ve CHP ağırlıklı hükümetin duruma el koyması gerektiği vurgulanmaktadır.

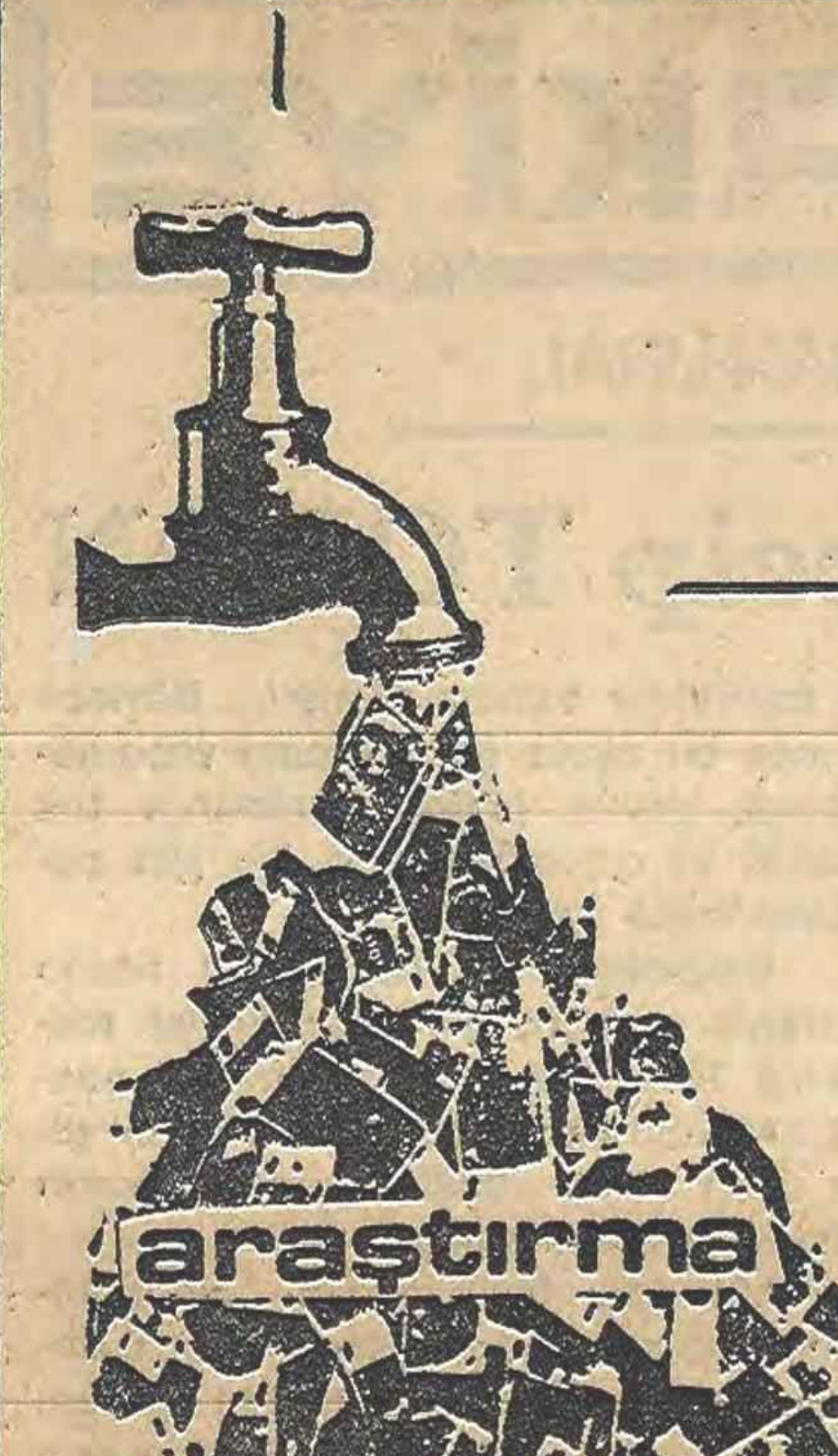

Gelirler ve Kurumlar Vergisinde yapılmak İstenen değişiklikler

VergiKanun Tasarısı ile getirilen yenilikler “bir vergi reformu,, niteliğini bile taşımıyor

Vergi Kanun Tasarısının hazırlanmasındaki temel hedeflerden birinin de vergi gelirlerini arttırmak ve vergi kayıplarını önleyici önlemler almak olduğu söylenmektedir. Bu açıdan bakıldığında ticari ve zirai kazançlarla, kurumların vergilendirilmesi ayrı bir önem taşımaktadır. Gelir vergisi kalemi içinde yer alan Ticari, kazançların vergilendirilmesi ile kurumlar vergisi konusunda Vergi Kanun Tasarısı ne getirmektedir? Bunu sırayla görelim.

a — Ticari Kazançların Vergilendirilmesi...

Ticari kazançlarda şimdiye kadar gözlenen vergi kaçakçılığını önlemek ve Gelir Vergisi Kanununun temel prensiplerinden biri olan beyan usulünü güçlendirmek için götürü yükümlülerin vergilendirilmesinde götürü hasılat gerçek gider ilkesi getirilmiş ve ayrıca götürülük şartları yeniden düzenlenmiştir.

b — Tarım Kazançlarının Vergilendirilmesi...

Tarım kazançlarının vergi dışı bırakılan bölümü saptanmasında yetki Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Ayrıca büyük şiftlikler için defter tutma zorunluluğu 500 bin liradan 2 Milyon 500 bin liraya çıkarılmıştır. Götürü gider oranın tavanı yüzde 70 olarak belirlenmiştir.

c — Kurum İştiraklerinin Vergilendirilmesi...

Daha önce vergi dışı olan, iştirak edilen kurumun iştirakçi kurumlara ödediği kâr payları vergilendirilmiştir.

d — Bunlar dışında vergi kaçağını önlemek ve ticari kuruluşların zarar göstererek vergiden kaçmalarına engel olmak için «Hayat Standardı.» ilkesi getirilmiştir. Bir vergi yükümlüsünün beyan ettiği gelir yıllık asgari ücret tutarına hayat standardı göstergeleri adı verilen göstergelere dayanan ilavelerin yapılmasından sonra bulunacak tutardan düşük olduğu takdirde, beyan olunan gelir yerine bu şekilde saptanan meblağ verginin saptanmasında esas alınacaktır.

e — Kurumlar vergisi ile öngörülen değişikliklerin kurumlaşmayı teşvik edici nitelikte olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yapılan tüm bu değişiklikler, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü, Aykon Doğan'ın tebliğinden özetlenmiştir ve yine Aykon Doğan'ın terimi ile bir reform niteliğini bile taşımaktan uzak görünmektedir. Aykon Doğan bu düzenlemelerle, bütçeye 55 milyar liralık gelir sağlanabileceğini bunun 30 milyar liralık bölümünün ücretlilere aktarılacağını söylemektedir.

İSTEMLERİMİZ

Ancak şurası açıktır ki ücretlilerin vergi tarifelerini düşürerek, yada özel indirimleri yükselterek sağlanacak olan vergi avantajları onların sorunlarını hafifletmeyecek, yine vergilerin büyük kısmını ödeyenler emekçiler olacaktır. Öte yandan tarife ve indirim düzenlemeleri ile sağlanan avantajlar dolaylı vergilerle tamamen ortadan kalkacaktır. Bizler vergi meselesinin emekçi kitlelerin lehine olarak çözümlenebilmesi için, Asgari ücretin kesin kes vergi dışı bırakılmasını, asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine çıkarılmasını, vergi dilimleri kökten değiştirilirken genel anlamıyla vergilerin ücret dışı gelirlere yönelmesini, ücretlilerden alınan mali denge vergisinin kaldırılmasını, temel ihtiyaç maddelerinden alınan dolaylı vergilerin kaldırılmasını istiyoruz.

Özel İndirimler. Tarife değişiklikleri ve en az geçim indirimi göz önüne alındığında yıllık, gelirlerden alınacak vergiler ne kadar olacak...

Yıllık Gelir	İki çocuklu ücretlinin Ödeyeceği yıllık vergi
5.000 — 30.000 arası	—
40.000	370
60.000	6.870
80.000	14.370
100.000	23.370
150.000	47.370
200.000	74.870
500.000	251.120
1.000.000	583.620
1.200.000	722.620
1.500.000	933.620
2.000.000	1.293.620

Etibank - Volfram Tesislerindeki Toplusözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı

Maden Federasyonu'na bağlı Bursa ve Havalisi Maden İşçileri Sendikası ile Etibank Genel Müdürlüğü arasında sürdürülen ve Uludağ'daki Volfram tesislerinde çalışan 1100 İşçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanmıştır.

Bursa ve Havalisi Maden İşçileri Sendikası, Başkanı Fikret Demir, Volfram tesislerindeki çalışma şartlarının çok bozuk olduğunu, çalışma şartlarının ilkelliği nedeniyle ve ihmaller yüzünden şimdiye kadar 12 işçinin öldüğünü, amaçlarının sözkonusu şartları düzeltmek ve işçilere yaşayabilecekleri bir ücret almak olduğunu ancak bu istemlerinin işveren tarafından kabul edilmediğini söylemiştir.

Tümosan ve Et ve Balık Kurumu inşaatında çalışan işçilere ücretleri ödenmiyor

Niğde Aksaray'da kurulu ve 200 işçinin, çalıştığı Et ve Balık Kurumu ve Tümosan 1. Kısım inşaatı'nda işçilere üç aydır ücretler verilmemektedir.

Tümosan, Et ve Balık Kurumu işçileri yaptıkları basın açıklamasında, işveren durumunda bulunan Mustafa Artar'ın para isteyen işçilere Bankada para karşılığı olmayan sahte çek vererek işyerinden uzaklaştırmakta olduğunu belirtmişler, haksız yere işten çıkarılmalarla karşı karşıya kaldıklarını söyleyerek şunları açıklamışlardır:

«Hiç bir sosyal hakkımız yoktur. Haksız yere işten atılmalar çalışma sürelerinin 9 saat olması, ücret düşüklüğü, sigortasız işçi çalıştırılması gibi haksız uygulamalarla karşı karşıya bulunmaktayız. Ayrıca Cumartesi ve Pazar günleri çalışmaktayız. İlgili makamların sorunlarımıza eğilmesini istiyoruz»

AÇIKLAMA:

Toplu işten çıkarmalar sendikal örgütlerin gösterdikleri tepkileri uzun bir süredir yayınlamaktayız. 1 Mayıs'a çok kısa bir zaman kalması ve yapılan çalışmaların aktarılması, nedeniyle toplu işten çıkarmalara karşı sendika yöneticilerinden aldığımız yanıtların yayınlanmasına kısa bir süre ara veriyoruz. Gazeteniz POLİTİKA kapitalist toplumda ortaya çıkan bu canalıcı soruna karşı savaşım sürdüren sendikaların yanıtlarını tekrar yayınlayacaktır.

Zorunlu olarak verdiğimiz bu ara nedeniyle okurlarımızdan özür dileriz...

AFYON' da

Dazkırı ve Seyitgazi'de de Demokratik Kuruluşlar çalışmalarını ilerletiyor. Dazkırı'daki çalışmalar komite çalışmalarının yönlendirici çabaları ile gerçekleştiriliyor. TÖB-DER Başkanı ve Komite Başkanı Yahya Karabayır yaptığı açıklamada «Biz Dazkırılılar 1 Mayıs 1978'e katılacak işçi sınıfının yanında yeralacağız» demiştir.

Diğer yandan Seyitgazi TÖB - DER ve Seyitgazi Halkodası birlikte 1 Mayıs çalışmaları içinde... Seyitgazi'de oluşturulan Komitenin Başkanı Kenan Akın çalışmaların durmaksızın ilerlediğini vurgularken alt komitelerin köylerde oluşturulması için artan bir çaba gösterildiğini belirtmiştir.

Öte yandan Afyon'un ilçesi Şuhut Gençlik Derneği 1 Mayıs çalışmalarına hız kazandırmıştır. Derneğin Genel Başkanı Mehmet Çınar'ın açıklamasına göre bölgedeki komite çalışmalarına da yoğun olarak katılınmakta, bez pankartların yazım işleri sürdürülmektedir. Çınar, 1 Mayıs'da gençlik olarak işçi sınıfının yanında olduklarını vurgulamaktadır.

SİNOP' ta

Sinop'ta kurulu Söksa - İş Sendikası da ilericileri 1 Mayıs'a kitlesel olarak katılmaya çağırıyor. Söksa - İş Sendikası DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası'na katılma kararı almış bir yerel sendika... Söksa - İş 1 Mayıs için yaptığı çağrıda, Ulusal Demokratik Güç ve Eylem Birliğinin sağlanmasının zorunlu olduğunu bildirmekte bu yolda ardıcıl savaşım sürdürmeye kararlı olduğunu açıklamaktadır.

Duyuru

Gazeteniz Politika, bu günden itibaren, 1 Mayıs 1978 için, işçi sınıfının bu uluslararası birlik savaşım ve dayanışma günü için tüm yurtta ve yurt dışında süregiden hazırlık çabalarını, siz değerli okurlarına en iyi şekilde iletmek, duyurmak dileğindedir.

Tüm ilericilerin, demokratların yurtseverlerinin gazetesi olmayı hedefleyen Politika'nın, bunu gereğince başarabilmesi, şüphesiz, 1 Mayıs için hazırlık sürdüren sizlerin, bu çabalarınızı bize iletmenizle olanaklıdır. Bu nedenle, Politika, tüm ilericilerden, demokratik yığın örgütlerinden, sendikalardan, 1 Mayıs 1978 için sürdürülen hazırlık çalışmalarının bu köşeye ulaştırılmasını rica ediyor. 1 Mayıs 1978 için, bundan böyle, sayfamızın önemli bir bölümünü, sizlerden gelecek haberlere ayırıyoruz.

ÇORUM' da

Çorum'da 1978 1 Mayıs'ına daha örgütlü ve daha yığınsal bir katılım sağlamak için 25 Mart tarihinde TÜS-DER Çorum Şubesi bölgesindeki tüm demokratik kuruluşlara ve sendikalara çağrı yapmıştır. Bu çağrı İGD, İKD, SGB, TÜM-DER Çorum Şubeleri, KÖY - KOOP, DEV-GENÇ ve Çorum Halkevi tarafından kabul edilmiştir.

Yukardaki örgütlerin ortak toplantısının sonucunda «Haydi 1 Mayıs 1978'e» belgisini yaşama geçirebilmek için yapılacak ortak faaliyetler saptanmış ve bu faaliyetleri yürütmek üzere Örgütlenme, Mali, Basın ve Propaganda Büroları kurulmuştur. Ayrıca her bürodan bir temsilci seçilerek 1 Mayıs Üst Komitesi kurulmuştur. Bürolarda her örgütten bir temsilci bulunmaktadır.

10 Nisan'da toplanan Örgütlenme Bürosu aşağıdaki çalışmaların yürütülmesi kararını almıştır:

— 1 Mayıs'ın anlamını anlatan bir bildirinin kaleme alınması

— Kahve toplantıları yapılması,

— Köylerde seminerler düzenlenmesi,

— Afişleme yapılması, 1 Mayıs'la ilgili yazıya çıkılması.

Mali Büronun ise geceler düzenleyeceği ve elde edilecek gelirin 1 Mayıs harcamalarında kullanılacağı öğrenilmiştir.

Basın - Propaganda Bürosu ise aşağıda özetini verdiğimiz 7 demokratik kuruluşun ortak bir bildirisini Çorum halkına ve tüm kamuoyuna açıklamıştır:

«Emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin engellemelerini ve amacından saptırıp «Bahar Bayramı» olarak açıkladığı 1 Mayıs'ı halkımıza anlatmayı görev sayıyoruz.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımız tüm engellemelere rağmen 1 Mayıs'ı 1976'da DİSK'in öncülüğünde yığınsal olarak kutladı.

Görkemli olarak kutlanan 1 Mayıs'lardan sonra korkan emperyalizm ve yerli işbirlikçileri 1977 1 Mayıs'ına MİT'i, CİA'sı ile, tüm ajan ve provokatörleri ile saldırdı.

Fakat tüm engellemeler işçi sınıfımızı ve emekçi halkımızı yıldırmadı, yıldıramayacaktır.

1978 1 Mayıs'ı daha yığınsal daha görkemli olarak kutlanacaktır. Bunu hiç bir güç engelleyemiyecektir.»

F. ALMANYA' da

Federal Almanya'daki Türkiyeli işçi ve öğrenci örgütleri de 1 Mayıs toplantıları ve gösterilerine kitlesel katılım örgütlüyorlar. Reclinghausen Türk İşçi Derneği DGB'nin Reclinghausen'de yapılacak kent gösterilerine Türkiyeli işçilerin katılması için çağrıda bulundu. DGB'li işçilerle birlikte uluslararası işçi bayramına katılmanın özverili bir savaşımla daha da kitlesel olacağı vurgulandı,

Uluslararası

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

vekili avukat mesleğini icra ederken çok dikkatli olması ve meslek kurallarına aykırı düşmemesine özen göstermelidir» demiştir.

Adalet Bakanı Mehmet Can'ın konuk olarak katıldığı Uluslararası Avukatlar Birliği Yönetim Kurulu 3 gün sürecek çalışmalarına dün Sheraton Oteli Salonu'nda başlamıştır. Uluslararası Barolar Birliği Başkanı **Collin Mc Fadyean**'ın açış konuşmasından sonra İngiliz Avukatlarından **Sir Thomas Lund «Uluslararası Barolar Birliği Meslek ahlakı kodu ışığında, ulusal düzeyde meslek kuralları»** konulu bir konuşma yapmıştır. AET ülkelerinde avukatlık mesleği ve meslek kuralları konusunda konuşan Hollandalı hukukçu **Mr. Pieter Brown**'dan sonra Türkiye Barolar Birliği Başkanı **Faruk Erem** konuşmuştur.

"Lenin ve Komünist Enternasyonal" adlı inceleme toplattırıldı

İSTANBUL, (İSTA)

Sorun Yayınları arasında yayımlanan ve Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin 60. Yıldönümüne, yayınevince armağan edilen «Lenin ve Komünist Enternasyonal» adlı inceleme toplatırılmıştır. Yayınevi yönetmeni **Sırrı Öztürk** ile kitabın yazarı **Cevdet Aslan**, Basın Savcılığına çağrılarak ifadelerine başvurulmuştur.

Gene ayrıca aynı yayınevinin bundan bir süre önce yayımlamış olduğu «Tarihin Mantığı» (**Viktor Neznanov**) adlı ve toplatılmış bulunan diğer bir kitabında duruşması ileri bir tarihe bırakılmıştır.

13 Eğitim

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

kırı, Gaziantep, Isparta, Kırşehir, Malatya, Elazığ, Erzurum Kâzım Karabekir, İstanbul Atatürk ve İstanbul Ortaköy Eğitim Enstitülerinin öğretim kadrosunun oluşturulması, araç ve gereçlerin sağlanması ile can güvenliğini sağlayıcı önlemlerin tamamlanması sonucu açılabileceği bildirilmiş 24 Nisan'da öğretime başlayacak olan oniki Eğitim Enstitüsüyle açılan okulların sayısının 54'e ulaştığı belirtilmiştir.

24 Nisan günü eğitime başlayacak okullar şunlardır:

Balıkesir-Necati Eğitim Enstitüsü, Balıkesir-Savaştepe Eğitim Enstitüsü, Bolu Eğitim Enstitüsü, Erzincan Eğitim Enstitüsü, Eskişehir Eğitim Enstitüsü, Giresun Eğitim Enstitüsü, İzmir Buca Eğitim Enstitüsü, Tokat Eğitim Enstitüsü, Trabzon Eğitim Enstitüsü, Urfa Eğitim Enstitüsü, Yozgat Eğitim Enstitüsü, Van Eğitim Enstitüsü.

Türkeş'e göre

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

yoruz. Eğer bunu yapmazlarsa Cumhurbaşkanına şikayette bulunacağız. Oradan da bir cevap alamazsak Milletlerarası İnsan Hakları Kuruluşlarına konuyu götüreceğiz.

Huzurunuzda, Ecevit iktidarının çirkin ve yalan iftiralarını ispata davet ediyorum. Ya özür dileyip yanlış beyanda bulunduklarını ilan ederler ya da iddialarını ispat ederler. Eğer ikisini de yapmazlarsa kendileri en alçak en şerefsiz insanlar olacaklardır.»

ŞEMSEK'İN SÖZLERİ

Alparslan Türkeş'in basın toplantısı sırasında Türkeş'in sağ tarafında oturan Ülkü Ocakları eski Başkanı Muharrem Şemsek de Türkeş'ten sonra söz almış ve İçişleri Bakanının kendisinin uzun süre gözaltında tutulması için savcılara «Özel emir» verdiğini ve gözaltında kaldığı sürece «Akıl almaz işkencelere» uğradığını öne sürmüştür.

Şemsek, bir Emniyet Müdürünün kendisine, «Gözleri yaşlı olarak» şunları söylediğini öne sürmüştür:

«Biz seni ikinci gün serbest bırakacaktık. Savcılığa da bu yolda mütalaa verildi. Ancak İçişleri Bakanı savcılara özel talimat vererek senin gözaltında kalma süresinin azami ölçüler içinde uzun tutulmasını isteyince iş değişti.»

Ülkü Ocakları eski Başkanı Muharrem Şemsek, bu Emniyet Müdürünün sürgün edilmemesi için adını vermeyeceğini söylemiştir.

Şemsek gözaltında tutulduğu sürece işkence yapıldığını, bu arada kendisine **ADMMA, İstanbul Üniversitesi, Malatya ve Pazarcık'taki patlayan bombaların çalışmakta olduğu Nükleer Enerji Merkezi'nde yapıldığı, bir gizli örgütün üyesi bulunduğu ve bu gizli örgütün ordu içinde de faaliyette** bulunduğu şeklinde bir zabıt imzalatılmak istendiğini öne sürmüştür.

TSİP'in AÇIKLAMASI

Öte yandan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer, «MHP Genel Başkanının Başbakan ve İçişleri Bakanına yönelttiği ithamın altında suçluların telaşının bulunduğunu» belirtmiş ve «Faşist çetelerin elebaşılarının hesap verecekleri günlerin yakın olduğunu» söylemiştir.

Dünya

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

dığı bir bildiride, Nötron Bombasının tamamen yasaklanması çağırısında bulunmuştur. Bilindiği gibi, DBK, Nötron Bombası konusundaki ABD planlarını görüşmek üzere olağanüstü olarak toplanmıştı.

DBK'nin çağırısında, ABD'nin, bu yeni tip kitle kırım silahının üretimini erteleme kararının yalnızca geçici bir nitelik taşıdığı belirtilmiş ve bombanın tamamen yasaklanması istenmiştir. DBK, bombanın diğer devletlere karşı bir baskı aracı olarak kullanıldığını ve «bu tavrın da silahsızlanma görüşmelerini ciddi olarak tehlikeye soktuğunu belirtmiştir.» DBK, yayınladığı bildiride, Nötron Bombasının bir savunma silahı olduğu iddialarını reddetmiş ve bunun bir saldırı silahı olduğunu söylemiştir.

Faşist

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Dayanışma Günü öncesinde toplanıyor. 1 Mayıs 1977'nin muhteşem kutlamasını kana bulayan faşist saldırıdan 1 yıl sonra tekrar 1 Mayıs Alanında toplanacağız. Bugün önce, 1 Mayıs şehitlerinin hesabını sormalıyız. Faşist caniler yakalanmalı ve cezalandırılmalıdır. 1 Mayıs, her zaman olduğu gibi işçi sınıfının taleplerinin bayraklaştığı bir gün olacaktır. 1 Mayıs 1978 öncelikle faşist tırmanışa karşı, emekçi yığınların birleştiği ve büyük bir güç haline geldiği bir gün olmalıdır. 1 Mayıs'ta anti-faşist taleplerimiz ve hedeflerimizin yanında anti-emperyalist taleplerimiz de önde yer alacaktır. Kalıcı ve adil bir barış, genel ve tam bir silahsızlanma, komşularımızla iyi ve barışçı ilişkiler gibi özlemlerimizi ve mücadele hedeflerimizi 1 Mayıs'ta duyuracağız.

1 Mayıs'a sendikamız üyesi işçilerin en geniş katılımını sağlamak için gösterdiğimiz çabaları daha da yoğunlaştırmalıyız. Emek dünyasının yükselen gücünü dosta düşmana göstermeliyiz.»

Akman, işkollarındaki ham madde yokluğunun yolaçtığı bunalımı, işverenlerin kendi üstlerinden işçilerin üzerine kaydırmak istediğini belirterek, demir-çelik ithalatı ve kur farkları konusunda işverenlere verilen tavizin Lastik işkolunda çalışan işçilere verilmesini hükümetten talep etmiştir.

Kenan Akman hazırlanan vergi yasası ile tekelci ve holdingçilerden fazla vergi alınmasının getirilmesini, işçi ve emekçilerin sırtındaki vergi yükünün azaltılması gereğini vurgulamıştır.

Lastik-İş Genel Yönetim Kurulu toplantısı 3 gün sürecektir.

AP İzmir

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

buna benzer çalışmaların sürdürüleceğini belirten Yorgancıoğlu, AP'nin büyük sanayiciler tarafından ele geçirilmek istendiği yolunda görüşleri de reddetmiştir.

SİVAS AP MERKEZ İLÇESİ FESHEDİLDİ

Öte yandan Sivas AP Merkez İlçe Teşkilâtı Genel Merkezce bağımsız milletvekilleriyle diyalog kurdukları gerekçesiyle fesh edilmiş ve yeni merkez İlçe Başkanlığına eski MHP İl Başkanı **Şakir Şeker** getirilmiştir.

NATO

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

TO'nun askeri gücünün arttırılması ve modernleştirilmesi konusunda görüş birliğine varıldığı açıklanmıştır. Türkiye'den Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'ın katıldığı ve 18-19 Nisan tarihinde yapılan toplantıda, NATO'nun «**İleri Savunma ve Esnek Karşılık**» stratejisini destekleyen, Stratejik, Savaş Alanı, Nükleer ve Konvansiyonel Kuvvetler üçlüsünün sosyalist ülkelere karşı geliştirilmesi ve modernleştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Nükleer lanlama Grubunun bakanlar düzeyindeki gelecek toplantısının sonbaharda Belçika'da yapılacağı bildirilmiştir.

NATO Nükleer Planlama Grubunun 23'ncü toplantısından sonra yapılan ortak açıklamada, toplantıda konuşan ABD Savunma Bakanı'nın son gelişmeler ve nükleer kuvvetlerin topyekün dengesindeki eğilimler hakkında verdiği ayrıntılı bilgilerin memnunlukla karşılandığı ifade edilmiştir.

DUYURU

POL-DER İstanbul Şubesinin Mecidiyeköy Mecidiye Caddesi Şahit Sabri Sokak No: 1'deki dernek binası 12.2.1978 tarihinde bombalanmıştır. Bu nedenle derneğimiz Beyoğlu, Katip Çelebi Mah. Ahududu Cad. No: 38 Kat: 3'e taşınmıştır.

Duyurulur.

POL-DER
İstanbul Şubesi

P. 291

Hadımköy Belediye Başkanlığından

ILAN

1 — Belediyemize ait aşağıdaki yazılı yol betonlama vs. inşaat işleri işi 2490 sayılı ihale kanununun 31. maddesi gereğince kapalı zarf eksiltme suretiyle Belediyemiz Encümeninde ihale edilecektir.

2 — İhaleye gireceklerin gazete ilan tarihinden sonra eksiltme şartnamesinin 5. maddesindeki lüzumlu evrakları Belediyemizden öğrenerek en geç 28.4.1978 Cuma günü saat 14.30 a kadar yeterlik belgesi almak üzere Belediyemize müracaatları gerekmektedir.

Bu işe ait şartnameler Belediyemizde görülebilir.

Yapılacak işin nevi	Muhammen bedeli	Geçici Teminatı	İhale gün ve saatı
Yol betonlama vs. inşaatı	2.999.226.72 TL.	103.726.80	3.5.1978 15.00

(Basın 14333 — 250)

Malatya'da 12 kişi

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

liğinden serbest bırakıldığını açıklamıştır. Bu arada olaylarla ilgisi görülen 26 kişinin daha gözaltına alındığını bildirilmiştir.

Malatya Valisi **Cahit Bayar** ise, şehirde hayatın normale döndüğünü belirterek bazı işyerlerinin açılmaya başladığını bildirmiştir. Vali Bayar, gece sokağa çıkma yasağı ile ilgili olarak da her gün için ayrı değerlendirme yapıldığını belirtmiş, bu arada 23 Nisan Çocuk Bayramı'nın Malatya'da kutlanmaması için de karar alındığını açıklamıştır.

POL-DER'İN AÇIKLAMASI

POL-DER, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun öldürülmesini halka karşı yöneltilmiş bir tuzak ve kışkırtma olarak nitelemiş, bunu fırsat bilen çevrelerin çok sayıda polis mensubunu yaraladığını, polis otolarıyla merkezlerini tahrip ettiğini bildirmiştir.

Başbakan **Bülent Ecevit'e**, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya, Adalet Bakanı Mehmet Can'a, Malatya Emniyet Müdürlüğüne ve Malatya Belediye Başkanlığına birer telgraf çeken POL-DER yöneticileri aynı anda Hamit Fendoğlu'na karşı karanlık çevrelerce düzenlenen cinayeti de protesto etmişlerdir.

OLAYLAR SÜRÜYOR

Öte yandan faşistler dün de olay çıkartmaya devam etmişler, özellikle Eğitim Enstitülerinde liselerde öğrenimi engelleyerek ilerici-devrimci öğrencilere saldırılarda bulunmuşlardır. Yurdun hemen her yerinde gelişen saldırı olayları şöyledir:

KONYA

★ POL-DER ve TÖB-DER Konya Şubelerine dün sabaha karşı patlayıcı madde atılmıştır. Olayda can kaybı olmamıştır.

ADANA

Adana Erkek Lisesinin giriş kısmında yeralan çiçekliğin içine faşistlerce konan bombanın patlaması sonucu 3 öğrenci yaralanmış, okulun bazı camları kırılmıştır.

Erkek Lisesi Müdür Başyardımcısı **Halil Acar**, okulun ana girişinde yeralan çiçekliğe çaydanlık içinde konulan dinamit lokumu olduğu sanılan maddenin saat 07.45'te büyük bir gürültü ile patladığını, **Nuray Sallabaşoğlu, Naciye Karadağ** ve **Yaşar Sızlı** adlı öğrencilerin yaralandığını söylemiştir.

RİZE — Faik BAKOĞLU
Bildiriyor

★ Rize Eğitim Enstitüsü'nde ders gören öğrencilerin üzerine taş atan 8 ülkücü faşist yakalanarak ,ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır. Tutuklanan faşist öğrencilerin adları şöyledir: **Nuri Namoğlu, Hüsnü Bostan, Metin Koturoğlu, Haydar Pekşan, Özcan Tezcan, Yunus Topçu, Hamdi Kuru, Adil Kart...**

EDİRNE

★ Pazartesi günü öğrenime açılan Edirne Eğitim Enstitüsünde önceki gün yapılan arama sonucu 6 adet patlamaya hazır dinamit lokumu bulunmuştur. Yetkililer olayla ilgili iki kişiyi gözaltına almışlardır. Bu arada üç öğrenci faşistlerin saldırısına uğramış ve saldırgan iki faşist yakalanmıştır.

KAYSERİ

★ Kayseri Pınarbaşı İlçesinde bir faşistin kendisini aramak isteyen emniyet komiseri ile giriştiği silahlı çatışma sonucu ölmesi üzerine komandolar kaymakamlığın önünde toplanarak Emniyet Komiseri **Abdullah Deveoğlu**'nu linç etmek istemişlerdir. Bu sırada olay yerinden geçmekte olan Pazarören Belediye Başkanı **Mustafa Kemal Özhan** da bu grup tarafından otomobilinden indirilerek dövülmüş,o otomobilide ateşe verilmiştir.

DİYARBAKIR

★ Diyarbakır Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği Fakültelerindeki öğrencilerin, ilerici öğretim görevlisi **Dr. M. Tahir Hatipoğlu**'nun fakülteden uzaklaştırılmasını ve öğretim görevlisi açığını protesto etmek amacıyla süresiz boykota gitmişlerdir.

SAMSUN

★ DİSK Samsun Bölge Temsilciliği ve temsilcilik önünde bekleyen Kemitaş işçileri dün faşistlerin silahlı saldırısına uğramış, büyük bir tesadüf eseri olarak kimse ölmemiş, yalnızca temsilciliğin camları kırılmıştır.

Olay faşistlerin Kemitaş işçilerine saldırmak üzere 19 Mayıs Parkında toplanmasıyla başlamış, faşistler işçilere saldıramayınca Ganyan Kahvesinde oturan devrimci gençlere saldırmışlardır. Silahlı, sopalı ve zincirli saldırı sonucu iki devrimci genç yaralanmıştır. Faşistler daha sonra DİSK Temsilcilik binasının önüne gelerek temsilciliği ve önünde bekleyen işçileri kurşunlamışlardır. DİSK Samsun Bölge Temsilcisi **Sabahattin Topuz** saldırıyı kınamıştır.

★ **Ülkü Ocakları, Ülkü-Tek ve Ülküm Samsun şubeleri** dün süresiz olarak kapatılmışlardır. Kapatılma nedeni olarak da polis baskınında dernekte üye olmayanların bulunması gösterilmiştir.

Öte yandan, **Samsun Dev-Genç, Ak-Der, Karadeniz Dev-Genç ve Tüm-Der** Samsun şubeleri de, dernekte 18 yaşından küçük kişiler bulunduğu gerekçesiyle kapatılmıştır.

★ Samsun'da **Rahmi Türkler**'e ait bir tabelacı dükkanı önceki akşam faşistler tarafından bombalanmıştır.

İSTANBUL

★ Fatih Sinanağa Mahallesi Yesarizade Sokakta bulunan Nevşehir Öğrenci Yurdu kimlikleri belirsiz kişilerce kurşun yağmuruna tutulmuştur. Ölen ve yaralananın olmadığı olayda 26 adet boş kovan ve üç adet de mermi ele geçirilmiştir.

★ Fikirtepe Sarayönü Caddesi 2 sayılı yerde bulunan bir kıraathane kimlikleri belirlenemeyen kişilerce kurşun yağmuruna tutulmuş, ölen yada yaralanan olmamıştır. Olay yerinde yapılan aramada bir tabanca, bir şarjör ve dört boş kovan ele geçirilmiştir.

★ Vatan Lisesi öğrencilerini zorla okuldan çıkararak yürüyüşe zorlayan üç faşist gözaltına alınmıştır. Öğrenimi engellemek ve öğrencileri kanunsuz yürüyüşe zorlamak nedeniyle gözaltına alınan yüksek okul öğrencisi faşistlerin adları şöyledir: **Burhan İnan, Efem Erkoç, Şahin Özdemir. İnan ve Erkoç**'un üzerinde çok sayıda mermi ve birer silah bulunmuştur.

★ Daha önce bir kez bombalanan Ortaköy İlerici Kültür Derneği (OK-DER), önceki gece de faşistlerce yakılmak istenmiştir. Yangın fazla büyümeden mahallenin gençleri tarafından söndürülmüştür.

★ İlerici Liseliler Derneği (İLD) Genel Sekreteri **Cengizhan İpbüker**, basına bir açıklama yaparak Genel Başkanları **Ahmet Özbek**'in derhal serbest bırakılmasını istemiştir. **Ahmet Özbek** ve İLD üyesi **Ercan Akcan**'ın MC döneminde işbaşına getirilen Plevne Lisesi'nin faşist müdürü **Yakup İstikbal**'in bir tertibi sonucu gözaltına alındıkları belirtilen açıklamada, Özbek ve Akcan'ın mahkemeden sonra da tutuklandıkları bildirilmektedir. Mahkemede müdürün baskı altında tuttuğu üç kız öğrenci ve bir faşist, Özbek ve Akcan'ın aleyhine ifade vermişlerdir.

★ Yıldız Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi'nde dün sabah faşistler tarafından düzenlenen iki ayrı saldırıda biri ağır olmak üzere, altı öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.

Akademi öğrencileri ve polis ilgililerinden alınan bilgilere göre saat 09.30 sıralarında, okul binası içinde öğrencilere bıçak, falçata ve masa ayakları ile saldıran faşistler bu arada iki öğrencinin hafif şekilde yaralanmasına yol açmışlardır. İlk saldırıdan yaklaşık bir saat sonra dershaneleri ve laboratuvarları basan faşistler bu arada **Abdurrahman Yılmaz, Yaşar Hazır, Mustafa Yılmaztürk** ve **Şenol Şener** adlı öğrencileri bıçakla yaralamışlardır.

Öte yandan faşistlerin İDMMA'daki saldırıları sırasında Merasim Birliği'ne bağlı toplum polislerinin bazı yerlerde faşistlere yardım ettikleri ve saldırılara seyirci kaldıkları öne sürülmüştür. Öğrenciler ayrıca, idarenin olaylar karşısında olumsuz tavır aldığını da bildirmişlerdir.

Faşist komandolar tarafından girişilen saldırı sırasında yaralanan öğrencilerin Beyoğlu İlkyardım Hastanesine kaldırıldıkları, yaralananlardan Abdurrahman Yılmaz'ın durumunun ağır olduğu öğrenilmiştir. Öte yandan idare, öğretime 1 gün ara verilmesine karar vermiştir.

ANKARA

★ Mamak Bağderesi Erdoğan Kıraathanesi önünde şüphe üzerine aranan Eskişehir Eğitim Enstitüsü öğrencisi Satılmış Akgül ile Yenidoğan Mahallesinde oturan **İsmet Sancı** adlı şahsın evinde yapılan aramada birer tabanca ele geçirilmiştir. Yetkililer Sancı'nın rastgele ateş ettiği yolunda bir ihbar üzerine evinde arama yapıldığını belirtmişler, gözaltına alınan iki kişinin tutuklandığını söylemişlerdir.

GAZİANTEP

★ İslahiye Lisesinde çıkan çatışmada **Hasan Boğan** ve **Reşat Karaca** adlı öğrenciler tabancayla vurularak ağır yaralanmışlardır.

★ Önceki sabah Devrim Lisesine gitmekte olan bir grup öğrencinin üzerine 2 kişi tarafından tabancayla ateş açılmıştır. Öğrenciler, duvar diplerine sığınarak kurşunlardan korunmuşlardır. Bu arada **Ayhan Toy** adlı öğrenci ayağından vurulmuştur.

★ Kilis Lisesinde okul dağılırken 100'den fazla öğrenci taş ve sopalarla birbirine girmiştir. Bu arada tabanca da kullanılmış okulun önünden geçmekte olan **Kemal Erden** adlı bir bakkal vurularak ölmüş, **Necdet Tosun** adlı öğrenci ağır yaralanmıştır.

Yaralı öğrenci hastaneye kaldırılmış, olayla ilgili 6 kişi gözaltına alınmıştır.

URFA

★ Endüstri Meslek Lisesinde çıkan çatışmada 3 genç yaralanmıştır. 100 kadar gencin taşlı - sopalı ve bıçaklı olarak birbirlerine girdikleri çatışmayı polis bastırmış, **Kemal Aktaş, Salih Kübat, Müslim Palalı** gözaltına alınmıştır. Sağcı bir öğrencinin üzerinden tabanca çıkmıştır.

★ İlerici Gençler Derneği Urfa Şubesi, yasaklanmış yayın bulundurduğu gerekçesiyle 10 gün süre ile kapatılmıştır. Anti - demokratik karar, Urfa'da tepkiyle karşılanmıştır.

ESKİŞEHİR

★ Eskişehir Emniyet Müdürlüğü 1'nci Şube elemanlarınca yapılan arama sonunda ele geçirilen bazı suç delilleri gerekçesiyle mühürlenen Büyük Ülkü Derneğinin mühürünü söken 2 kişinin tutuklandığı belirtilmiştir.

★ Endüstri Meslek Lisesinin dağılışı sırasında çıkan olayda tabancayla ateş eden Eğitim Enstitüsü öğrencisi Fatih Ceylanlar ilk sorgusu sonunda tutuklanmıştır.

AMASYA

★ Amasya Cumhuriyet Savcı Yardımcısı **Hüseyin Ömer Kaya**'nın önceki gece saat 24.00 sıralarında evinin önündeki otomobiline kimliği bilinmeyen kişilerce dinamit atılmıştır.

TRT

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

şer'in TRT Yönetim Kuruluna getirilmesi nedeniyle Genel Müdür olması olasılığının azaldığı da bu çevreler tarafından ifade edilmektedir.

Öte yandan Yılmaz Doğdeviren'e hükümet içinden bazı bakanların itiraz ettikleri öğrenilmiştir. Genel Müdürlük için diğer aday olan Doğan Erden'in ise Genel Müdürlük görevine pek istekli olmadığı belirtilmektedir.

Hükümetin kurum içinden bir isim üzerinde anlaşamaması halinde kurum dışından bazı isimlere başvurulacaktır. Öğrenildiğine göre kurum dışından atama yapılması halinde Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı Profesör Cevat Geray Genel Müdürlüğe getirilecektir.

Kurum dışından Genel Müdürlük için ismi dolaşan diğer adayın ise Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın ve Yayın Yüksek Okulu Radyo Televizyon öğretim görevlilerinden Mahmut Tali Öngören olduğu belirtilmektedir.

KIBRIS MEKTUBU

Neler Oluyor?

Kamil HASAN

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

zetimindeki bir uluslararası konferansın toplanmasını olanaklı kılıyordu.

Emperyalizm Ortadoğu'ya sıçrama tahtası olarak gördüğü Kıbrıs'ı rahat bırakacak mıydı?

ZİRVE ÖNCESİ YENİ HÜKÜMETLER

Söylenti Aralık başlarında çıkmıştı. O tarihlerde Yunanistan, 20 Kasım seçimlerini geride bırakmış, Karamanlis, oy kaybına uğrayarak da olsa, sol güçlerin önemli ilerlemeler kaydetmelerine karşın da olsa, seçimleri kazanmıştı. Bu, Yunanistan'da kurulacak hükümetin, AET'ye ve NATO'ya yaklaşması anlamına geliyordu. Nitekim, öyle de oldu.

Türkiye'de aralık ayındaki mahalli seçimleri ise CHP kazandı. Bir süre sonra da eskimiş, pörsümüş, itibarı zedelenmiş MC gitti, yerine tekelci burjuvazinin rüyalarının yalnızca bir bölümünü de oluştursa, mahcup bir AP-CHP koalisyonu geldi. Bu koalisyon da giderek AET'ye, emperyalizmin mali kuruluşlarına ve NATO'ya yaslanıyordu. Öyleyse zirvenin gerçekleşmesi için, her şey hazır sayılabilirdi. İş adım atmaya ve attırmaya kalıyordu.

KIBRIS'TA GREVLER VE KOMPLOLAR

Bu süre içerisinde Kıbrıs, bir bunalımlar ve komplolar mekanı haline geldi. Kuzeyde, ekonomik bunalım had safhaya varmış, grevler birbirini izliyordu. Ulusal Birlik Partisi, kuzeyin ekonomik sorunlarına çözüm getiremiyor, koşa koşa Ankara'ya gelerek, ekonomik yardım istiyordu. Yardım istediği Ankara ise, kendi derdine düşmüş, o da IMF'lerden, Dünya Bankalarından krediler almak için uğraşıp duruyordu.

Güneyde ise, Kipriyanu'yu yıpratmaya yönelik komplolar birbirini izledi. İlk önce, Kipriyanu'nun oğlu kaçırıldı. Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi AKEL, emperyalizmin yeni girişimlerde bulunduğunu açıklarken, güneydeki ilericiler birbirine kenetleniyor ve EOKA-B faşistlerinin bu karanlık girişimleri, fiyaskoyla sonuçlanıyordu.

Ama, güneye ilişkin komplolar daha bitmemişti. Asya Afrika Halkları Dayanışma Örgütü (AAPSO)'nun Mısırlı Genel Sekreteri Yusuf El Sebai'nin öldürülmesi, komplolara, EOKA-B faşistlerinin dışındaki güçlerin de karıştığını kanıtlıyordu. Araya, ABD'nin Ortadoğu'ya ilişkin yeni planlarının yıldızı Enver Sedat giriyor, Entebbe'ye özendiği bir baskınla Kıbrıs'ın egemenliğini çiğniyor, olay İsrail yönetimi tarafından da destekleniyordu.

Larnaka baskınından sonra, Kıbrıs'ın kuzey ve güneyi arasındaki ilişkiler, yeniden gerginleşti. Enver Sedat, Denktaş yönetimine göz kırparken, Kipriyanu da Mısır'ın gerici rejimini suçluyordu.

Ne var ki, Karamanlis, Kipriyanu'ya kesinlikle arka çıkmamış, Kipriyanu'yu Mısır yönetiminden özür dilemeye zorlamış ve yeniden AET - NATO tarafı tuttuğunu ortaya koymuştu.

PAŞALİS TUTUKLANIYOR

Bu arada İsrail'de iki gazeteci tutuklandı. Hans Lebrecht, Demokratik Alman Cumhuriyeti vatandaşı olup, Avrupa'da yayınlanan ilerici gazetelerin Ortadoğu muhabirliğini yapıyordu. Tutuklanan ikinci gazeteci ise, Kıbrıslı Panayiotis Paşalis idi. Paşalis, Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi (AKEL) üyesi olup, Filistin halkı ile dayanışmayı hararetli savunuyordu. Çünkü Kıbrıs sorununun çözümünün ve Kıbrıs'ın geleceğinin, Ortadoğu halklarının kurtuluşuna bağlı bulunduğunu, zaman çok açık ve belirgin bir biçimde ortaya koymaktaydı.

Paşalis, şu anda hâlâ tutuklu bulunuyor. Savcı, İsrail'in güvenliğini tehdit edici faaliyetlerde bulunduğunu söylüyor, ama bütün suçunun, Begin'in düzenlediği bir basın toplantısına katılarak, Ortadoğu sorununun gerçek ve adil çözümüne ilişkin sorular yöneltmesi olduğu bildirildi.

YARIN:
PAPAYUANNU'NUN DEMEÇLERİ VE UBP KRİZİ

Denktaş Senegal'e

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

kabinesini oluşturmakla görevlendirilen Federe Meclis Başkanının çalışmaları henüz sonuç vermemiştir. Yeni Bakanlar Kurulu listesini önceki gece Denktaş'ın onayına sunması beklenen Örek, üç saat süren görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada «çalışmalarının ve temaslarının hâlâ tamamlanmadığını, buna da bazı UBP'li Milletvekillerinin istifa söylentilerinin yoğunlaşmasının neden olduğunu» söylemiş, «kabinenin en geç bu (dün) sabah, Denktaş'ın hareketinden az önce belli olacağını» belirtmişti.

Federe Meclisi Başkanı **Osman Örek**'e yakın çevrelerin öne sürdüklerine göre Örek «parti içi çalkalanmaların sürdüğü bir sırada, kabineyi kurarken yalnız kalacağından, bu sırada Meclis Başkanlığını da yitireceğinden» korkmaktadır.

ROSSİDES'İN AÇIKLAMASI

Öte yandan Kıbrıs'ın BM'deki Daimi Temsilcisi **Zenon Rossides «Türk önerileri Kıbrıs'ın bölünmesini amaçlamaktadır. Bunları kabul edemeyiz»** demiştir.

YENİ KABİNES

Denktaş yönetiminin Osman Örek başkanlığındaki yeni kabinesi açıklanmıştır.

Yeni kabine şöyle oluşmuştur:

Başbakan ve Dışişleri Bakanı: **Osman Örek**, Savunma ve İçişleri Bakanı: **Orhan Zihni Bilgehan** (yerini korudu), Ekonomi ve Maliye Bakanı **Hüseyin Erdal** (Meclis dışından), Turizm ve Tanıtma Bakanı: **Vedat Çelik** (eski Dışişleri Bakanı), Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı: **Erol Kazım Andaç** (yerini korudu), Eğitim Bakanı: **Kenan Atakol** (yerini korudu), Tarım Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı: **Mustafa Çağatay**, İmar ve İskan Bakanı: **Hakkı Atun** (eski Sağlık Bakanı), İşletmeler ve Sanayi Bakanı: **Tansel Fikri** (eski Maliye Bakanı).

Siyasi çevrelere göre, yeni Örek kabinesi Ulusal Birlik Partisi içindeki çalkantıları gidermeyi amaçlayan bir denge kabinesidir. Bu arada Nejat Konuk'un istifasına yolaçan Tarım Bakanı Küçük, yerini aynen korurken bir denge kurmak amacıyla Nejat Konuk'un yakın arkadaşı olarak tanınan Bayındırlık Bakanı Erol Kazım Andaç da kabinede kalmıştır.

SATILIK
SUALTI DALGIÇLARI İÇİN
TÜP DOLDURMA KOMPRESİRÜ
(28 Wolt - 70 Amper)
Tel: 23 26 93
P. 285

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika 'da sanat*edebiyat

«TOPLUMDA ADALET DUYGUSU» KARİKATÜR YARIŞMASI BİRİNCİSİ ANDO İLE BİR KONUŞMA

«Karikatür, demokrasi savaşımının önemli bir silahıdır»

Romanyalı karikatürcü Octavian Androniç

İstanbul Barosu'nun 100. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle Baro ile Karikatürcüler Derneği'nin ortaklaşa düzenlediği **«Toplumda Adalet Duygusu»** Uluslararası Karikatür Yarışmasını bilindiği gibi Romanyalı karikatürcü **Octavian Androniç** kazanmıştı. Karikatürlerine **ANDO** imzasını atan sanatçıyla İstanbul'a gelişinde konuştuk. Aşağıda bu söyleşiyi okuyacaksınız.

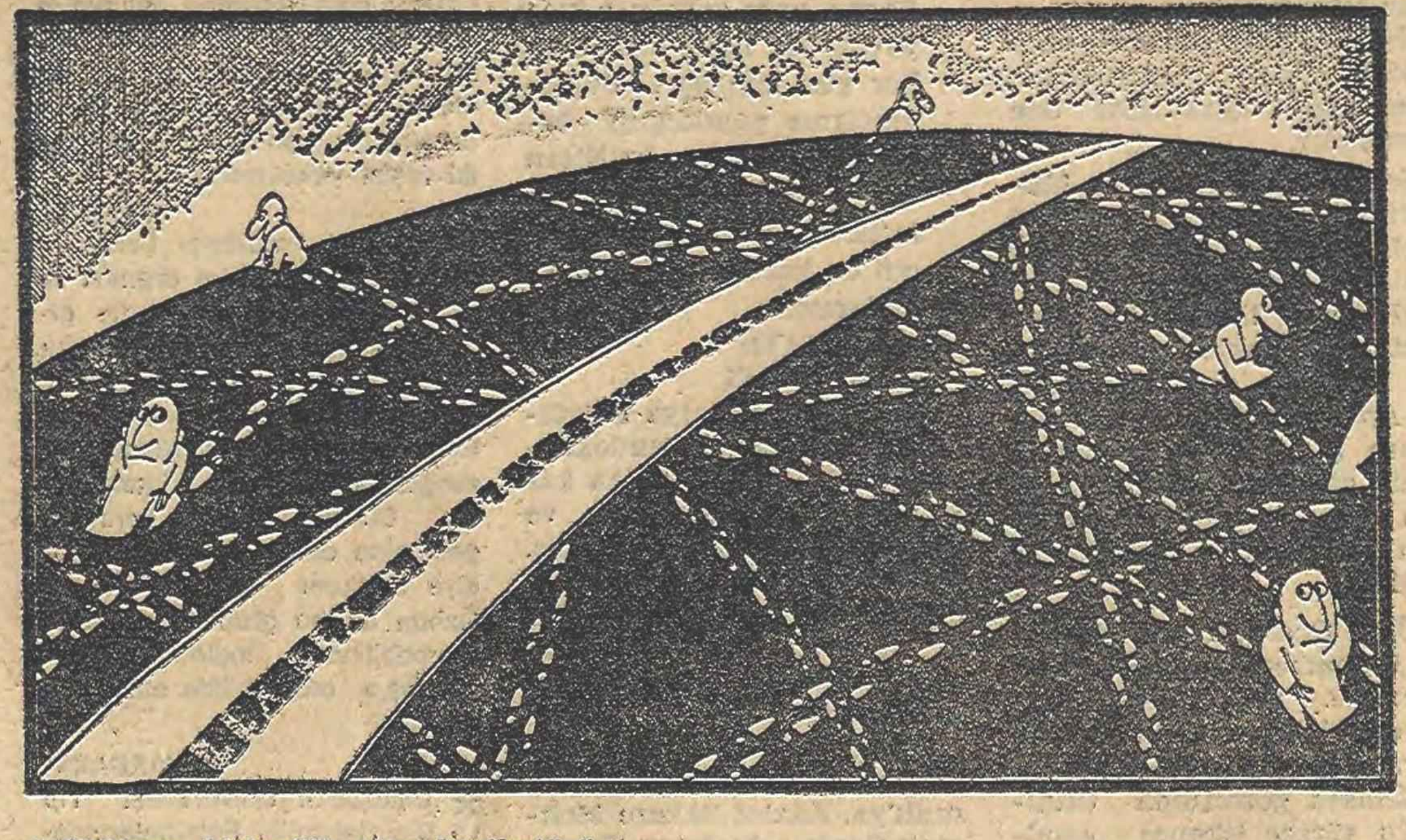

ANDO'nun birincilik alan karikatürü..

SORU: Sayın Ando, Türkiye'ye «Toplumda Adalet Duygusu» konulu sergiye katılmak için geldiniz. İstanbul Barosu'nun Karikatürcüler Derneği'yle ortaklaşa açtığı bu yarışmada birincilik ödülünü kazandınız. Biz sizden şunu öğrenmek istiyoruz: Romen karikatürcüleri, düşünce ve örgütlenme özgürlüklerinin kısıtlı olduğu bir ülkenin, yani Türkiye'nin karikatürcüleri ile dayanışmalarını ne yolla gösterecekler?

ANDO: Önce şunu söylemeliyim ki, Romen karikatürcüler Türkiye'de açılan tüm sergilere, gösterilere etkin bir biçimde katılmaktadırlar. Türkiye'de açılan her sergi sonunda da Plastik Sanatçılar Birliği'nin yayın organı olan «Urzika»da bu sergilerde yer alan bir çok yapıt yayınlanmaktadır. Kanımca Romen karikatürcülerinin Türkiye'deki bu sergilere aktif katılımı dayanışmanın somut bir göstergesidir. Çünkü karikatür, demokrasi savaşımının önemli bir silahıdır.

SORU: Romanya'da karikatürcülerin toplumun gelişmesinde rolleri nelerdir?

ANDO: Romanyalı karikatürcüler ellerindeki «alarm»ı öteki toplumlarda olduğu gibi toplumun gelişmesi için kullanırlar. Bunu, yönetimleri, belirli sorunlar üzerine uyarmak, yani karikatürü bir «alarm çanı» olarak kullanmak biçiminde de açıklayabiliriz.

SORU: Bize, Romanya'da karikatürcülerin örgüt çalışmalarından ve eylemlerinden kısaca söz eder misiniz?

ANDO: Romanya'da Plastik Sanatçılar Birliği vardır. Bu birlik içinde de karikatürcüler kendi dallarında örgütlenmişlerdir. Örgütlendikleri seksiyonun ismi Grafik Seksiyonudur. Genellikle tüm karikatürcüler, profesyonel bir örgüt olan Plastik Sanatçılar Birliği'ne üyedirler. Bu birliğe girebilmek için üç ulusal sergiye katılmış olmak, 2 ya da 3 kişisel sergi açmış olmak gibi koşullar aranmaktadır. Bunun böyle olması da çok doğaldır. Karikatürü ve grafiği sevenler için bu koşulları aşmak hiç de zor değildir. Birliğe girebilmek yalnızca bazı teknik engellerin aşılmasıyla olanaklıdır. Örneğin gençler içinde çok başarılı olanlar bile Birliğe üye olabilmek için bir süre beklemektedirler.

SORU: Romen gülmece anlayışının karikatüre nasıl yansıdığını açıklayabilir misiniz?

ANDO: Birinci olarak Romen karikatürü kendine yazısız tarzı seçmiştir. Genel olarak siyasal, toplumsal ve ekonomik konuları dile getirir. Ucuz grafik oyunları Romen karikatüründe çok az görülür. Zaten «alarm çanı» olma işlevini de sosyo-politik içeriğiyle dile getirir.

SORU: Şöyle bir soru sorsak: Karikatürün sosyalist toplumdaki işlevi nedir?

ANDO: Her şeyden önce, sosyalist toplumda karikatürün çok daha aktif bir görevi vardır. Öte yandan karikatürün bir gülmece yazısından çok daha fazla anlatabilme yeteneği de onun bu aktif durumunu güçlendirmektedir.

SORU: Sizin bir de günlük bir gazetede çalıştığınızı öğrendik. Bu konuda bizi aydınlatır mısınız?

ANDO: Evet, ben «İnformatia Bucureştiului» (Bükreş Haberleri) Gazetesinde çalışıyorum. Bu gazete Romanya'nın tek akşam gazetesidir. Gazetedeki görevim ise toplumsal, kültürel ve sanatsal konularda makaleler yazmak ve röportajlar yapmaktır. Yazılarım genelikle eleştiri türünde oluyor ve ben bu yazılarda küçük desenler, vinyetler, karikatürler kullanıyorum.

SORU: Tanıyabildiğiniz kadarıyla Türk karikatürü üzerine görüşleriniz?

ANDO: Gördüğüm kadarıyla Türk karikatürünün hareketli, aktif ve değişken bir yaşamı vardır.

"Ateşin Evcilleştirilmesi,, filminin galası nedeniyle iki Sovyet sinemacısı ülkemize geldi

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi ile Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği bir gösteride hazır bulunmak üzere iki kişilik bir Sovyet Sinema Heyeti Ankara'ya geldi. SSCB ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki kültürel ve bilimsel mübadele programı çerçevesinde gerçekleştirilecek olan gösteriler 24 Nisan Pazartesi günü İstanbul Sinema Televizyon Enstitüsü salonunda yapılacaktır.

Gösterilerde sunulacak olan «Ateşin Evcilleştirilmesi» adlı film Sovyetler Birliği'nde uzay alanında gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde bir bilim adamının yaşamını ve uğraşını konu alıyor.

Danel Grabrovikski'nin yönetmenliğini yaptığı film Sovyetler Birliği'ni temsil birçok ülkede gösterilmiş ve başarı kazanmıştır.

«Dersu Uzala»

Kurosawa'nın bozkır türküsü

Haftanın Filmleri MÜNİR EMRE

Dersu Uzala - Akira Kurosawa yönetiminde çevrilmiş bir Sovyet-Japon ortak yapımı. Oynayanlar: Maksim Munzuk, Yuri Solomin, 1975 yılı yapımı. Oynadığı Sinemalar: Dünya, Site.

Dersu Uzala bir step türküsüdür demiştik geçen haftaki kısa tanıtma yazımızda.. Bu türkünün bu kez de Türkçesini dinledik Kurosawa'nın doyumsuz sinema diliyle...

Kocamış Dersu, bu türkünün baş kahramanıdır. Bozkırın acı soğuğunda donmak üzere olan bilim adamı Arsenyev'i kurtarmak için ona yaşam öğüdü verir. «Kes, bu otlardan, daha çok, daha çok (!)..» derken doğaya karşı savaşımın güzel bir örneğini verir. Otlardan yaptığı çardağın içinde dondurucu soğuğa karşın mutludur. Çünkü bir «can» kurtarmıştır, ayrıca yine yengin çıkmıştır doğaya karşı verdiği savaştan. Sonra bilim adamıyla olan bu yakınlıkları daha sıcak, köklü bir arkadaşlığa, dostluğa dönüşür. Artık Kurosawa doyumsuz bir Gorki tiplemesi yapmaktadır. «Hayim ile Artem» de «Makar Çudra»da ve «Arkadaş»ta olduğu gibi... Bu dostluk ve doğa sevgisi sürüp gider filmin birinci bölümü boyunca. Bilim adamı Vladimir Arsenyev (Yuri Solomin)in «uygarlığa çağrısı»da reddedilir, Dersu Uzala tarafından.

İkinci bölüm yeni bir araştırma yapmak amacıyla Arsenyev'in bozkıra dönmesiyle başlar. Aslında bu dönüş Dersu içindir. Can dostunu tekrar görüp kucaklamak ister. Sonra birlikte oluşun mutluluğu tekrar yaşanır. Bir ayı avının sonunda fot[illegible]aflarla belgelenir güzel anılar. Dersu'nun bu uygarlık aracına ne içten bir gülümseyişi vardır. Fakat iyice ihtiyarlamıştır koca Dersu. Attığını vuran eski nişancılığı kalmamıştır. Bu nedenle bazı kuruntulara da kaptırır kendini. Artık o «uğurla», «uğursuzlukla» uğraşan vesveseli bir insan olmuştur. Ve bu nedenle dostunun çağrısını kabul ederek şehre, onun piyanolu iyi döşenmiş evine yerleşir. Bu belki de doğaya yenilmek korkusundan bir kaçıştır. Ne var ki, rahat değildir Dersu bu yeni yaşantısında. Bozkır sesini, rüzgâr uğultusunu, kırmızı gün batışını, hattâ o acı soğuğu giderek derinden özler. Onun çocukları Arsenyev'in sevimli afacanı değil, doğadaki ceylanlardır. Bir hapishanedir bu uygar dört-duvar onun için. Ve kendi içindeki büyük çatışmanın sonucunda, dostunun armağan ettiği modern av tüfeğiyle kuş gibi uçar kafesten Dersu. Ölmekse bozkırda ölmek... Film anlatılmaz bir duygusallığın yeşerdiği bu güzel ölümle son bulur. 1975'de çevrilip aynı yıl Moskova Film Şenliği Büyük Ödülü'nü ve 1976'nın Oscar Armağanı'nı alan «Dersu Uzala» son yılların en büyük sinema olaylarından birisidir kanımca.

«Rasamon», «7 Samuray» ve «Yaşamak» gibi filmleriyle bizde de tanınan Kurosawa bu kez daha da büyük bir aşama içinde. Daha doğrusu belge filmin gerçekçilik esprisine uygun olarak daha bir kendini yenilemiş. Ne «7 Samuray»daki Japon Kabuki Tiyatrosu'ndan gelen teatral şekilcilik, ne de Rasamon»daki doğadan uzaklaşıp, belirli kalıplara saplantı var. Vertoy'un Dolaysız Sinemasından (Kino-Glaz) esinlenen, yalın bir belgeselliğin sağlıklı kuramını görmek mümkün. Nasıl 1927'lerden sonra Eisenstein Japon kültürünü kendi sinema diliyle anlatmak çabalarında bulunmuşsa, Kurosawa da Rus insanını ve onun kendi içindeki evrenini, doğayı, arkadaşlık ve dostluk duygularını Gorki'den büyük ölçüde esinlenerek ve de kendi sinema dilini yenileyerek anlatmak istemiş. Bir de son zamanlarda epeyce sözü edilen «Brechtiyen» sinemanın da izlerini taşıyor film. Bu özellikle Dersu'yu oynayan Maksim Munzuk'un muhteşem oyununda seziliyor. Tiplemelerdeki canlılık da ayrı bir olay. Yer-yer A. Donskoy'un Gorki üçlemesindeki çizgilerle gelişen oyunculuk, perdeye kanlı-canlı dipdiri yansımış oluyor.

Sonuç olarak sadece prodüksiyondan gelen bir Japon -Sovyet ortak yapımı olmuyor Dersu Uzala... 70'lik Mogol oyuncu Maksim Munzuk'un oyunuyla, Gorki'siyle, Vertov'u ve A. Donskoy'uyla ünlü usta Kurosawa'nın sihirli değneğiyle seslendirilen bir Japon-Sovyet senfonisi, unutulmayacak bir bozkır türküsü oluyor.

düşünceler

ataol behramoğlu

BİR TARTIŞMANIN ARDINDAN yada SANATI SAVCI KAFASIYLA YORUMLAMAK

(1)

Bir kaç hafta kadar önce Görsel Sanatçılar Derneği lokalinde **«Toplumcu Şiirimizin Bugünü»** konusunda bir konuşma yaptım. Küçük lokalde, ilgili bir dinleyici topluluğu vardı. Konuşmamda, **«toplumcu şiir»** sözünü geniş kapsamlı bir terim olarak benimsediğimi belirttim. Bu şiirin, Nazım Hikmet'le devleşen ve günümüze kadar uzanan marksist ya da sosyalist-gerçekçi diyebileceğimiz bir kolu olduğunu; yine toplumcu şiir kapsamı içinde düşünmemiz gereken, ve temelinde T.Fikret, M.Emin gibi (Nazım Hikmet'i de etkilemiş olan) şairlerin bulunduğu, Kemalettin Kamu, Faruk Nafiz gibi şairlerden geçerek Dağlarca'ya, Ceyhun Atuf Kansu'ya ulaşan bir çizgide günümüz toplumcu şiirinde de yoğun etkilerini gördüğümüz bir de halkçı şiir geleneğimiz olduğunu anlattım. Daha sonra günümüz genç toplumcu şiirindeki çeşitli eğilimler, arayışlar ve yönelişler konusunda düşüncelerimi söyledim.

Sorular bölümünde genç bir dinleyici arkadaş, saygısızca değil, fakat sertçe eleştirdi konuşmamı, **«Toplumca şiir»** tanımına karşı çıktı. **«işçi sınıfından olan şairler vardır, olmayanlar vardır»** biçiminde kestirdi attı sorunu. Daha sonra benim **«Sanat Emeği»** dergisinin ilk sayısında yayınlanan şiirimi ele alarak bu şiirde **«ağır siyasi hatalar»** bulunduğunu söyledi. Şiirin **«Ve dalgakıranlarla zincirlenmiş deniz/Gitgide çürüyen bir su olmada artık/Akıtmada zehrini doğaya/içimizdeki bataklık»** dizelerinde, halkımıza hakaret ettiğimi, halkımızı doğayı zehirlemekle itham ettiğimi ileri sürdü. Aynı arkadaş, Ceyhun Atuf Kansu'yu toplumcu saymamı da kınadı. O sırada henüz hayatta olan şairi, **«Kemalizmin baş ideologlarından biri»** olarak niteledi.

Bu arkadaşı ve onun gibi düşünenleri kınamıyorum. Orada da kınamadım. Dostça bir kez daha açıkladım düşüncelerimi. Dinleyicilerden de benim yerime yanıt verenler, bir sanat yapıtına nasıl yaklaşılması gerektiği konusunda aydınlatıcı açıklamalarda bulunan arkadaşlar oldu.

Sorun, toplumumuzun son yıllarda içinde bulunduğu düşünsel karmaşayla, kutuplaşmalarla, bunun kültür alanına yansımasıyla ilgili. Bireysel, biçimci estetiğin savunucuları, her zaman olduğu gibi, toplumcu edebiyatın değerlerine karsı sekter ve düşmanca konumlarını (günün koşullarına göre değişik rotalarla) sürdürmekteler. Buna karşılık, devrimci kavga içindeki öğrenci kesimleri arasında, edebiyatın, sanatın olgularına, yalınkat, ve bir başka sekterce tutumla yaklaşımın etkileri var. Sanat yapıtından, bir gazete doğrusunun söylenmesini bekliyorlar. Sanat yapıtının ve özellikle şiirin, bir doğruyu iletmek amacıyla kaleme alınmış bir manzume değil; düşünsel, duygusal bir sürecin belli anlardaki yansımaları olduğunu; gerçek bir sanat yapıtının (şiirin) temelindeki **«ideoloji»**yi anlamanın, çeşitli bireysel, toplumsal, toplumsal, psikolojik etmenleri, öz ve biçim özelliklerini bütünlük içinde kavramayı gerektirdiğini kestiremiyorlar. Böylece, tüm bu ögelerin oluşturduğu **bütünsel imgeyi** kavrayıp özümsemek ve gerekiyorsa tartışmak yerine; sözgelimi, şiirde **«ufkun kızıllığı»** diye bir söz geçmişse, bunu **«komünizme övgü»** diye yorumlayan, ve sanatı salt böyle bir ölçütle yorumlayan savcı örneği, şiirde **«ağır siyasi hatalar»** aramaya başlıyorlar.

Önümüzdeki hafta bu konuya yine değineceğim.

SERGİLER... ELEŞTİRİLER...

Mehmet Bolvadin

Serap Murathanoğlu'nun bir yapıtı

★ **Serap MURATHANOĞLU: Resim, desen 7 5-20 Nisan / Galeri Baraz**

1974 yılında İ.D.G.S. Akademisini bitiren sanatçı, aynı kurumda asistanlık yapmaktadır. 1975'deki ilk kişisel sergisinden sonra bu ikinci kişisel sergisinde resim (tuval / boya) ve desenler (kağıt / çini mürekkebi, kurşun kalem) yer almakta.

Öğrenim gördüğü atölyenin etkisinden olsa gerek yapıtlarda dışa vurumcu anlatım hemen sezilmekte. Resimlerin renk düzeni, renk seçimi, renklerin ve biçimlerin gerilimi dışavurumcu tavrın kanıtlayıcıları. Figürlerin büyük küçük oranları aynı ortamda yineliyor.

Bu görünüm gerçeküstü, imgesel izlenimi bırakıyor seyircide. Desenlerdeki anl[illegible]simlere örneksemeyle daha yalın, daha etkin.

Murathanoğlu'nun resim ve desen ikili anlatımını teke indirmesi gerekmektedir.

★ **İ.D.G.S.A. Heykel Bölümü Grup Sergisi: 4-22 Nisan / D.G.S. Galerisi**

Ülkemizde bir yığın sanat olayı olur, kişisel sergiler, grup sergileri, yurtdışı sergileri.. gibi. Ama heykelcileri bir türlü bu eylemlerin içinde göremeyiz. Birkaç ayda bir heykel sergisi görmek bir yana bazı yıllar heykel sergisi görememiştir sanatseverler. Onları görmek istersek, büst ve anıt yarışmalarında görebiliriz. Üstelik üslup, kişilik gibi özelliklerin hiç biri olmadan. Bir yığın sorunlarla çıkacaktır karşımıza, heykelciler. Kendi açılarından elbet haklıdırlar.

İşte, heykel yönünden böylesine kısır ortamda heyecanla karşıladım sergiyi. Dileğimiz her yıl bu serginin yinelenmesi. Genç heykelcilerden sözetmeden, serginin gerçekleşmesine katkısı olan Prof. Tamer Başoğlunu kutlamak gerekir. Rahmi Aksungur toplumsal konulara yönelikliğiyle, Önder Büyükerman Boşluktaki İnsan yapıtıyla, Şahabettin Köksal ağaçtan oluşan düzenlemesiyle, Meriç Hızal... vd. Göze çarpan isimler arasında.